

Opinnäytetyö (AMK)

Sairaanhoitajakoulutus

Syksy 2024

Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho & Veera Potinkara

Sairaanhoitajaksi Suomessa - hankkeen sairaanhoitajien koulutuskokemukset

- Suomen kielen taito ja potilasturvallisuus

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Sairaanhoitaja

Syksy 2024 | 57 sivua

Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho & Veera Potinkara

Sairaanhoitajaksi Suomessa - hankkeen sairaanhoitajien koulutuskokemukset

- Suomen kielen taito ja potilasturvallisuus

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvailla EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneiden sairaanhoitajien suomen kielen taidon oppimisen merkitystä potilasturvallisuuteen sekä tuoda ilmi sairaanhoitajien kokemuksia suomen kielen oppimisesta ja potilasturvallisuuden ohjaamisesta koulutuksen aikana. Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa, miten haastateltuja EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneita sairaanhoitajia on koulutuksessa tuettu kielitaidon oppimisessa ja lisätty tietämystä potilasturvallisuudesta sekä tuoda esille koulutuksessa hyväksi koetut keinot.

Työtä varten toteutettiin kaksi kvalitatiiviseen tutkimusmenetelmään pohjautuvaa ryhmähaastattelua, jossa haastateltavina toimi Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeen viisi sairaanhoitajaa (n=5). Puolistrukturoidun haastattelututkimuksen mukaan hyödynnettiin itse tehtyä haastattelulomaketta, jolla saatu materiaali purettiin käyttämällä aineiston sisältöanalyysiä.

Keskeisimpänä tuloksena nousi suomen kielitaidon tärkeys potilasturvallisuuden toteutumisessa. Kokemuksista pääpointeiksi nousivat suomen kielen opetus, suomen kielen käytön kehittyminen ja sillä kommunikointi. Potilasturvallisuudesta nousi uusien toimintatapojen oppiminen, niiden sisäistäminen sekä tarvittavien tietojen ja taitojen hyödyntäminen.

Johtopäätöksenä todettiin tärkeäksi tukea Suomeen saapuvien sairaanhoitajien suomen kielen oppimista, sillä se parantaa potilasturvallisuuden toteutumista sekä opettaa Suomen terveydenhuollossa toteutettavaa potilasturvallisuutta.

Jatkotutkimuksena voisi kartoittaa hankkeen vaikutusta sairaanhoitajien suomen kielen taitoon työelämässä verrattuna niihin ulkomaalaisiin sairaanhoitajiin, joilla ei ole taustalla hankkeen kielikurssia suomalaisen työelämään siirryttäessä.

Asiasanat:

Sairaanhoitaja, potilasturvallisuus, suomen kielen opinnot, EU- ja ETA-maiden ulkopuoliset maat

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Degree programme in nursing

Autumn 2024 | 57 pages

Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho & Veera Potinkara

Sairaanhoitajaksi Suomessa -project's nurses' education experiences

- Finnish language and patient safety

The purpose of this thesis was to describe the significance of learning Finnish language skills for patient safety of nurses who have moved from outside the EU/EEA and to highlight nurses' experiences of learning Finnish and guiding patient safety during education. The aim of the study is to produce information on how the interviewed nurses who have moved from outside the EU/EEA have been supported in learning language skills, increased knowledge of patient safety and highlighted the methods tried and tested in the education.

Two group interviews based on a qualitative research method were conducted for the work, in which five nurses from the Sairaanhoitajaksi Suomessa -project were interviewed (n=5). According to the semi-structured interview study, a self-made interview form was used, in which the obtained material was extracted using the content analysis of the data.

The key result was the importance of Finnish language skills in the implementation of patient safety. The main points of the experiences were Finnish language teaching, the development of the use of Finnish and communication with it. Patient safety focused on learning new ways of working, internalising them and utilising the necessary knowledge and skills.

The conclusion was that it was important to support the learning of Finnish by nurses arriving in Finland, as it improves the implementation of patient safety and teaches patient safety implemented in Finnish healthcare.

Further research could map the impact of the project on nurses' Finnish language skills in working life compared to foreign nurses who do not have a background in the project's language course when entering Finnish working life.

Keywords:

nurse, patient safety, Finnish language studies, non-EU and EEA countries

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Suomen kielen osaamisen tärkeys	8
2.1 Sairaanhoitajaksi Suomessa -hanke	8
2.2 Suomen kielitaidon tärkeys sairaalaympäristössä	9
3 Valviran myöntämä ammatinharjoituslupa	12
4 Suomen kielen opetusmenetelmät ja potilasturvallisuuden monet näkökulmat	13
4.1 Suomen kielen opetusmenetelmät	13
4.2 Potilasturvallisuuden monet näkökulmat	14
5 Teoriapohjan tiedonhaku	16
6 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	17
7 Opinnäytetyön empiirinen toteutus	18
7.1 Tutkimusmenetelmä	18
7.2 Aineiston keruu	19
8 Tulokset	22
8.1 Suomen kielen osaamisen kehittyminen koulutuksen aikana	22
8.2 Potilasturvallisuuden tietämyksen lisääntyminen koulutuksessa	24
9 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus	27
10 Pohdinta	30
12 Lähteet	36

Liitteet

Liite 1: Poissulku- ja valintakriteerit

Liite 2: Tiedote tutkimuksesta

Liite 3: Saatekirje

Liite 4: Tietosuojailmoitus

Liite 5: Haastattelulomake

Liite 6: Aineiston analyysi -taulukko

1 Johdanto

Terveydenhuollon henkilöstövaje on kasvanut viime vuosien aikana eli Suomi kärsii hoitajapulasta. Tällöin Suomessa on laskennallisesti yhtä kansalaista kohden liian vähän hoitajia. (Montonen 2018, 7; Kiippa 2023, 10, 14.) Vuonna 2020 hoitajamitoitus on ollut vähintään 0,5 hoitajaa yhtä asiakasta kohden, kun taas vuonna 2023 tämä luku on 0,65 (THL 2024a). Myös työelämässä olevien hoitajien nopean eläköitymistahdin takia, tarvittavien sairaanhoitajien määrä tulee lähivuosina kasvamaan vielä entisestään (Kietäväinen & Kainulainen 2021), sillä eläkkeelle jäävien hoitajien määrää ei pystytä korvaamaan alalle koulutettujen hoitajien määrällä (Tyni & Myllyneva 2023). Vallitsevaan hoitajapulaan pyritään hakemaan ratkaisua muun muassa maan ulkopuolisen työperäisen maahanmuuton avulla sekä lisäämällä koulutuspaikkoja (Jalonen 2016, 5; Kiippa 2023, 10, 14).

Suomessa suomen kielen koulutus on merkittävässä osassa ulkomaalaisten sairaanhoitajien pätevoitymistä työelämään (Koskela 2018, 28–29). Kielitaidon puuttuessa hoitotyöstä voi tulla mekaanista suorittamista sekä puuttuva kielitaito heikentää potilasturvallisuutta. Tämä voi johtaa potilaan eriarvoisuuteen terveyteen liittyvissä asioissa, kuten mahdollisiin virhediagnooseihin. (Hartikainen 2016, 27; Lundin ym. 2018, 2; Moyce ym. 2015.) Sairaanhoitajilla tulee olla riittävä suomen kielen taito selvitäkseen asiakastyöstä, tarvittavasta vuorovaikutuksesta sekä sopeutuakseen työyhteisöön. Lisäksi suomen kielen ymmärtäminen on tärkeää turvallisen ja tarkoituksenmukaisen toiminnan varmistamiseksi. (Ruf 2017, 46; Vartijainen 2019, 41; Hartikainen 2016, 29; Jalonen 2016, 6.)

Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeen tavoitteina on tutustuttaa EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta Suomeen muuttaneet sairaanhoitajat Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteisiin, kuten potilasturvallisuutta ohjaavaan lainsäädäntöön sekä hoitotyön eettisiin periaatteisiin. (Turun ammattikorkeakoulu 2024.) Lisäksi hanke pyrkii edistämään ulkomaalaisten sairaanhoitajien mahdollisuuksia toimia sairaanhoitajina suomalaisessa

sosiaali- ja terveydenhuollossa muun muassa vahvistamalla ulkomaalaisten sairaanhoitajien suomen kielen taitoa, lisäämällä heidän mahdollisuuksiaan saada sairaanhoitajan työskentelyoikeus sekä avustaa heitä sopeutumaan suomalaiseen työympäristöön. (Sairaanhoitajaksi Suomessa 2024a.) Tämän takia Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeella on tärkeä rooli ulkomaalaisten sairaanhoitajien pätevoittämässä suomalaiseen työelämään sosiaali- ja terveydenalan ammattilaisina.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvailla EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneiden sairaanhoitajien suomen kielen taidon oppimisen merkitystä potilasturvallisuuteen sekä tuoda ilmi sairaanhoitajien kokemuksia suomen kielen oppimisesta ja potilasturvallisuuden ohjaamisesta koulutuksen aikana.

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa, miten haastateltuja EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneita sairaanhoitajia on koulutuksessa tuettu kielitaidon oppimisessa ja lisätty tietämystä potilasturvallisuudesta sekä tuoda esille koulutuksessa hyväksi koetut keinot.

2 Suomen kielen osaamisen tärkeys

2.1 Sairaanhoidajaksi Suomessa -hanke

Suomessa eläköityvien sairaanhoidajien määrä suhteessa terveydenhoitoalalle kouluttautuviin sairaanhoidajiin on jyrkässä epäsuhteessa ja vallitseva tilanne terveydenhoidossa vaatii toimia tulevaisuuden osalta. Työikäisten määrä Suomessa on vähentymässä, joten ulkomaalaista työvoimaa tarvitaan lievittämään sosiaali- ja terveydenhuoltoalan hoitajapulaa. Yksi tekijä vallitsevaa hoitajapulaa helpottamaan on Sairaanhoidajaksi Suomessa -hanke, joka pyrkii edistämään uusien mahdollisten työntekijöiden rekrytoimista ulkomaisista resursseista (Sairaanhoidajaksi Suomessa 2024a).

Sairaanhoidajaksi Suomessa -hanke on suunniteltu erityisesti sairaanhoidajille, jotka tulevat EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta. Hanke tukee työskentelyn aloitusta Suomessa tarjoamalla tarvittavia lisäopintoja hyödyntäen verkkokursseja muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännöstä, hoitotyön eettisistä periaatteista sekä potilasturvallisuuden ja suomen kielen itseopiskelun osalta. (Sairaanhoidajaksi Suomessa 2024a.) Hankkeen tavoitteena on auttaa ulkomaalaisia sairaanhoidajia saamaan ammatinharjoittamisoikeuden Suomessa ja näin pääsemään työmarkkinoille nopeammin (Sairaanhoidajaksi Suomessa 2024b).

Pätevyitysmiskoulutuksessa sairaanhoidajille luodaan henkilökohtainen opintosuunnitelma hoitotyöhön sekä suomen kielen opintoihin määrittäen yksilöllisesti alkeis- ja keskitason (Sairaanhoidajaksi Suomessa 2024c; Raatikainen & Koponen 2023). Suomen kielen osaamisen ollessa riittävä, pääsevät sairaanhoidajat perehtymään orientaatiokurssiin, jossa harjoitellaan muun muassa potilasturvallisuuteen liittyviä asioita. Näiden lisäksi sairaanhoidajien tulee suorittaa pätevyitysmiskoulutukset liittyen lääke- ja nestehoitoon sekä erilaisia simulaatioita ja kädentaidon työpajoja. (Raatikainen & Koponen 2023.)

Vuonna 2023 Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeeseen valittiin 125 sairaanhoitajaa, jotka täydensivät osaamistaan 2023–2024 aikana. Heidän lähtökohtanaan oli joko sairaanhoidon opisto- tai korkeakoulutason tutkinto. Pätevyitysmiskoulutuksia järjestettiin viidessä eri ammattikorkeakoulussa ja tässä opinnäytetyössä tarkastellaan Turun ammattikorkeakoulun järjestämää opetusta. Sairaanhoitajaksi Suomessa -hanke kerää tietoa sairaanhoitajien osaamisen arvioinnista sekä parhaiten soveltuvista menetelmistä, joilla ulkomailla koulutuksensa suorittaneita sairaanhoitajia voidaan tukea. Kerätyistä tiedoista laaditaan suositus, joka toimii kansallisen sairaanhoitajan pätevyitysmispolun rakentamiseen. Hankkeen rahoittajana toimii Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. (Sairaanhoitajaksi Suomessa 2024b.)

2.2 Suomen kielitaidon tärkeys sairaalaympäristössä

Sairaalaympäristössä toimimisessa riittämätön ammattisanasto ja puutteellinen suomen kielen taito heikentävät niin potilasturvallisuutta kuin työyhteisöön sopeutumista (Isakov ym. 2023; Koskela 2018, 28–29). Potilasturvallisuus on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja sen toteutuksen laatua. Se täyttyy, kun potilas saa turvallista hoitoa ja palvelua, jotka pohjautuvat näyttöön perustuviin keinoihin. Hoitotyön turvallisuuteen sisältyy moni asia, kuten tilojen, tietojärjestelmien, laitteiden, lääkkeiden ja tarvikkeiden tarkoituksenomainen käyttö sekä tiedonkulun toimivuus. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024.)

Potilasturvallisuuden takaamiseksi tarvitaan riittävää kielitaitoa, jotta kommunikaatio hoitajan ja potilaan, omaisen tai työyhteisön välillä sujuisi. Potilaan kanssa tulee voida keskustella tämän tilan arvioimiseksi, tietojen keräämiseksi sekä ohjeiden antamiseksi. (Kwame & Petrucka 2021; Koskela 2018, 9; Jalonen 2016, 27.) Hoitotyössä suuri potilasturvallisuuskysymys on ymmärtää ja tulla ymmärretyksi, joka sisältää vuorovaikutuksessa myös selkeäkielisen kirjaamisen (Hartikainen 2016, 113).

Suomen kielitaidon puutteen myötä ulkomaalaisilla sairaanhoitajilla voi ilmetä kommunikaation epävarmuutta sekä perustietojen että käytännön taitojen

oppimisen haasteita. Tällöin heikosti suomen kieltä osaavalla voi olla suurempi kynnys varmistaa asioita tehtävien ymmärtämiseksi. Tämä lisää osaltaan potilasturvallisuuden riskiä. (Komppa 2016, 175; Jalonen 2016, 11–12.) Suomen kieltä opetetaan koulutuksessa yleiskielenä, jolloin työpaikoille siirryttäessä ammattislangin ymmärtäminen voi vaikeutua. Kuitenkaan slangin käyttöä ei kannata työpaikallakaan välttää suomen kieltä opettelevan ohjauksessa. (Koskela 2018, 30–31.) Mahdollisesti syntyviä väärinymmärryksiä voidaan ennakoida antamalla ohjeet selkokielellä slangisanojen sijaan, ohjata toiminnot esimerkin kautta sekä tuomalla ohjaukseen tarvittaessa mukaan esimerkiksi englanninkielisiä avainsanoja (Jalonen 2016, 26; Hartikainen 2016, 105, 113–114).

Suomen kielen opettamiseen ja vahvistamiseen on jo nyt uusia keinoja, kuten tekoälyn käyttö, työpaikkojen opiskelijamentorit sekä erilaiset lisäkoulutukset esimerkiksi verkkoympäristössä, joita työnantaja voi määrätä riittävän suomen kielen taidon varmistamiseksi (Koskela 2018, 24-25; Turulin 2022, 30-31). Pelkkä puhuttu suomen kielitaito ei riitä, vaan on myös tärkeää osata kirjoittaa kieltä riittävän hyvin. Puhutun ja kirjoitetun suomen kielen taidon lisäksi on hyvä hallita riittävä tietotekninen osaaminen, koska usein raportointi tapahtuu sähköisesti. (Hartikainen 2016, 48, 90.)

Suomeen muuttaneet sekä suomenkieliset sairaanhoitajat voivat yhteisen kielitaidon puuttuessa kokea vaikeuksia päästä sisään keskusteluihin sekä työyhteisöön ja -kulttuuriin (Vartiainen 2019, 10; Ruf 2017, 67; Komppa 2016, 174). Työntekijöiden kielierot vaikeuttavat tiimityöskentelyä, jolloin mahdolliset konfliktit syntyvät esimerkiksi väärinkäsitysten seurauksena. Lisäksi ulkomaalaiset sairaanhoitajat voivat kohdata työssään paljon ennakkoluuloja sekä sanallista häirintää niin asiakkaiden kuin työntekijöiden toimesta. Syrjinnän pelon takia sairaanhoitajien voi olla vaikea tuoda asioita ilmi esimiehelle tai kollegoille. (Ruf 2017, 5, 10; Moyce ym. 2015.) Työyhteisöön kuulumisen tunnetta tulisi parantaa huomioimalla ulkomaalaisten kollegoiden kielivaikeudet, kehittämällä heidän suomen kielen taitoa sekä parantamalla työyhteisön suvaitsevaisuutta. (Isakov ym. 2023; Hartikainen 2016, 8.) Avoin ja turvallinen

työyhteisö antaa tilaa keskustella mahdollisista virheistä. Tämä sallii kokeilut ja epäonnistumiset, jotka tukevat oppimista. (Ruf 2017, 5, 10.)

Kehittääkseen suomen kielen taitoaan, sairaanhoitaja tarvitsee erilaisia toimintatilanteita. Jos suomen kielitaito ei kehity riittävästi, syntyy työyhteisössä herkästi työryhmiä, joissa kiireen takia voidaan tyytyä käyttämään pelkästään englantia suomen kielen sijasta. (Ruf 2017, 9–10.) Tämä heikentää opittua suomen kielen taitoa. Riittävän suomen kielitaidon harjoittelu ei ole pelkästään yksilöllistä toimintaa, sillä vuorovaikutus vahvistaa sekä kielellistä osaamista että ammatillista varmuutta. (Vartiainen 2019, 49–50, 80.) Tämän vuoksi suomen kielen lisäopinnot ja työyhteisöstä saatava tuki ovat suomen kieltä opiskelevalle tärkeitä (Koskela 2018, 25), sillä kansainvälisesti koulutetut sairaanhoitajat tuovat kuitenkin työyhteisöön runsaasti lisää ammattitaitoa. Lisäksi he edistävät kulttuurista monimuotoisuutta missä tahansa hoitoyksikössä. (Isakov 2023.)

3 Valviran myöntämä ammatinharjoituslupa

Suomeen tulee yhä enemmän sairaanhoitajia myös EU/ETA-maiden ulkopuolelta pahenevan hoitajapulnan vuoksi. Kuitenkin heidän suomen kielen osaaminen voi olla haasteellista vähäisen opetuksen ja lyhyen koulutuksen takia. (Turulin 2022, 30–31.) Ulkomailta Suomeen tulleilta sairaanhoitajilta Valvira edellyttää tiettyjen kielellisten kriteerien täyttymistä sekä lisäkoulutuksen mahdollistaakseen työntekijöiden pätevöitymisen (Valvira 2024b).

Valvira on Suomessa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaisena toimiva keskusvirasto, joka valvoo sosiaali- ja terveydenhuollon, alkoholielinkeinon, varhaiskasvatuksen ja ympäristöterveydenhuollon asiallisuutta (Valvira 2024a). Sosiaali- ja terveydenhuollossa hallinnonalainen keskusvirasto Valvira myöntää hallinnonalan lupia, kuten ammattioikeuksia sekä antaa laillistuksia koulutetuille sairaanhoitajille. Ilman tätä laillistusta henkilö ei saa tehdä laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön työtehtäviä. (Valvira 2024b.)

Valviran sosiaali- ja terveydenhoidon ammatinharjoituslupa voidaan myöntää niin suomalaiselle kuin ulkomailla koulutetulle sairaanhoitajalle. Laillistuksen saamiseksi henkilöllä tulee olla riittävä suomen tai ruotsin suullinen ja kirjallinen kielitaito, jotta tämä pystyy selviytymään työtehtävistään. Kielitaidon voi osoittaa kielitutkinnolla, josta saatu arvosana tulee olla vähintään tyydyttävä. Lisäksi kielitaidon voi osoittaa todistuksella, kypsyysnäytteellä tai työnantajan antamalla lausunnolla. Lausunnossa tulee ilmetä henkilön työpaikka, työskentelyaika ja työtehtävät, arviot työntekijän suullisesta ja kirjallisesta kielitaidosta sekä puheen ja tekstin ymmärtämisestä. Henkilöstä tehtävän lausunnon tulee antaa toinen työntekijä, joka on seurannut laillistettavan käytännössä tekemää työtä. Valvira arvioi henkilön laillistamisen tapauskohtaisesti. (Valvira 2024c.)

4 Suomen kielen opetusmenetelmät ja potilasturvallisuuden monet näkökulmat

4.1 Suomen kielen opetusmenetelmät

Suomen kielen opettamisen ja vahvistamisen keinoja on useita, joista yleisimmin käytössä ovat tekoälyn hyödyntäminen, työpaikoilla käytettävät opiskelijamentorit sekä erilaiset lisäkoulutukset verkkoympäristössä. Näitä koulutuksia työnantajat voivat määrätä riittävän suomen kielen taidon varmistamiseksi. (Koskela 2018, 24-25; Turulin 2022, 30-31.) Tekoälyä hyödynnetään suomen kielen oppimisessa esimerkiksi VR-simulaation avulla, johon on kehitetty oppimispeli antamaan turvallisen tavan suomen kielen opiskeluun sekä saamaan osaamisesta reaaliaikaista palautetta. Tämä parantaa sairaanhoitajan omaa luottamusta suomen kielen käyttöön ja vähentää mahdollisia potilasturvallisuuden riskejä käytännön harjoittelun aikana. (Turulin 2022, 30-31.)

Ulkomailta tulleiden hoitajien täydennyskoulutukset pitävät sisällään muun muassa suomen kielen opetusta, Suomessa esiintyvien kansantautien tuntemusta ja lääkehoitoa (Koskela 2018, 53). Lisäksi suomen kielen opetusmenetelmissä hyödynnetään verkkokursseja, joissa on muun muassa selkosuomeksi puhuttavia videoita. Näiden avulla voidaan käydä läpi hoitoalan eri toimintaympäristöjä sekä hoitotyössä tarvittavaa sanastoa. (Sairaanhoitajaksi Suomessa 2024b; Osaamisen paikka 2024; Hoivaa suomeksi 2024; Kielibuusti 2024.) Sairaanhoitajien kielellistä osaamista kartoittavat myös työsuhteessa oleminen (Koskela 2018, 53).

Vuorovaikutus on yksi tehokkaimmista kielellisistä opetusmenetelmistä, sillä kieltä oppii vain sitä käyttämällä (Beiler 2019; Komppa 2015, 170).

Luokkaympäristössä ei kuitenkaan ole yhtä mahdollista luoda työelämään verrannollisia vuorovaikutustilanteita, sillä aitoja kohtaamisia ei ole tarjolla. Kuitenkin vuorovaikutusta voidaan parantaa esimerkiksi vuorovaikutustilanteiden nauhoittamisella tai kuvaamisella, joista saatujen

materiaalien läpikäyminen jälkikäteen voi selkeyttää ja opettaa uudenlaisia toimintatapoja pala palalta. (Komppa 2015, 170; Opetushallitus 2024.) Kielellistä opetusta voidaan tehostaa tukikielen, kuten englannin avulla, sillä useat ulkomailta tulleet puhuvat jopa sujuvaa englantia, jolloin uuden kielen opettaminen helpottuu ja tuntuu luontevalta (Beiler 2019).

4.2 Potilasturvallisuuden monet näkökulmat

Potilasturvallisuus on keskeinen osa sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä sen toteutuksen laatua. Se täyttyy, kun potilaan hoito ja palvelu toteutuvat turvallisesti näyttöön perustuvien keinoin oikealla tavalla oikeaan aikaan ilman ehkäistävissä olevia haittoja. Potilasturvallisuus sisältää muun muassa tietojärjestelmien, laitteiden, lääkkeiden ja tarvikkeiden tarkoituksenomaisen käytön sekä tiedonkulun, että tilojen toimivuuden. Näiden osa-alueiden hallitseminen vaikuttaa parantavasti hoidon laatuun. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2024; Hemmiläinen 2022.)

Sairaanhoitajan tulee työympäristössä osata sisäistää tietoa ja käyttää sitä oikein potilaan hoidossa. Sairaanhoitajan käytännön taitoihin kuuluu potilaan tietojen oikeanlainen kirjaaminen, luetun ymmärtäminen sekä kriittinen ajattelu ja päätöksenteko. Epävarmaksi jääneet asiat tulee varmistaa kollegoilta, jolloin potilasturvallisuus on varmempaa eikä vaarannu niin helposti. (International Council of Nurses 2012.)

Hoitotyössä potilasturvallisuus ja onnistunut hoito vaativat, että sairaanhoitaja ymmärtää ja tulee ymmärretyksi. Tämä kattaa muun muassa lääkärin kirjallisten määräysten tulkitsemisen sekä niiden toteuttamisen oikein. Lisäksi vaikeaselkoisissa tilanteissa sairaanhoitajan on varmistettava tälle epäselvät asiat, jotta hoitotoimenpiteet suoritetaan oikein ja turvallisesti. (Kwame & Petrucka 2021; Hartikainen 2016, 113; Opetushallitus 2024; Silk Road 2024.) Asia koskee niin suomalaisia kuin ulkomaalaisia hoitajia, sillä selkeällä ja ymmärrettävällä viestinnällä on vaikutusta yhdenvertaisen kohtelun, potilasturvallisuuden ja tehokkuuden saavuttamiseksi (Satosuo 2023, 6).

Kirjaaminen on keskeinen osa hoitotyötä, joten sen tulee olla selkeäkielistä ja ymmärrettävää. Sairaanhoidajan on osattava etsiä tarvittavaa tietoa ja antaa potilaille ohjeita suomeksi, niin kirjallisesti kuin suullisesti. Lisäksi sairaanhoidajan tulee hallita tietojärjestelmien käyttö potilastietojen tarkkaa kirjaamista ja hakua varten. (THL 2024b.) Tiedonhankintataitoja tulee jatkuvasti kehittää, jotta sairaanhoitajat voivat varmistaa potilaan saavan ajantasaiseen ja luotettavaan tietoon perustuvaa hoitoa. Tämä edellyttää myös tehokasta tietotekniikan käyttöä ja kirjaamista, jotta potilastietoja voidaan käsitellä turvallisesti ja systemaattisesti. (Moore ym. 2020.)

5 Teoriapohjan tiedonhaku

Opinnäytetyöhön haettiin tietoa kahdesta eri tietokannasta, jotka olivat PubMed ja Medic. PubMedista haettaessa käytettiin hakusanoja “nurse AND nursing AND immigrant AND patient safety”, josta tuloksia tuli 14 ja niistä valikoitui yksi; “immigrant nurse AND finnish language”, joista tuloksia tuli neljä ja niistä valikoitui yksi, sekä “((education) OR (learning)) AND (nursing) AND (language)”, joista tuloksia tuli 251 ja niistä valikoitui yksi. Medicista tietoja haettaessa käytettiin hakusanoja “(kielitaito OR “kielen oppiminen”) AND sairaanhoitaja”, josta tuloksia tuli 35 ja niistä valikoitui 10; “potilasturvallisuus AND ulkomaalainen”, joista tuloksia tuli 2 ja niistä valikoitui yksi, sekä “suomen kielen koulutus AND sairaanhoitaja AND ulkomaalainen”, joista tuloksia tuli 4 ja niistä valikoitui 1. Hakurajauksena toimi tekstit vuodesta 2012 nykyhetkeen. Tarkemmat valinta- ja poissulkukriteerit (liite 1). Hauissa hyödynnettiin apuna myös Googlen hakukonetta, sekä Google Scholar sivustoa, joista tuloksia ja käytettyjä tekstejä ei tilastoitu.

6 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvailla EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneiden sairaanhoitajien suomen kielen taidon oppimisen merkitystä potilasturvallisuuteen sekä tuoda ilmi sairaanhoitajien kokemuksia suomen kielen oppimisesta ja potilasturvallisuuden ohjaamisesta koulutuksen aikana.

Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa, miten haastateltuja EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneita sairaanhoitajia on koulutuksessa tuettu kielitaidon oppimisessa ja lisätty tietämystä potilasturvallisuudesta sekä tuoda esille koulutuksessa hyväksi koetut keinot.

Tutkimuskysymykset:

1. Miten sairaanhoitajien suomen kielen osaaminen on kehittynyt koulutuksen aikana?
2. Miten koulutus on lisännyt sairaanhoitajien tietämystä potilasturvallisuudesta?

7 Opinnäytetyön empiirinen toteutus

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Sairaanhoitajaksi Suomessa -hanke, jolla on tärkeä rooli ulkomaalaisten sairaanhoitajien päteväittämisessä suomalaiseen työelämään sosiaali- ja terveydenalan ammattilaisina. Hankkeen pätevytymiskoulutuksia järjestettiin viidessä eri ammattikorkeakoulussa ja tässä opinnäytetyössä on tarkasteltu Turun ammattikorkeakoulun järjestämää opetusta. (Sairaanhoitajaksi Suomessa 2024b.)

Sairaanhoitajaksi Suomessa -hanke kerää tietoa sairaanhoitajien osaamisen arvioinnista sekä parhaiten soveltuvista menetelmistä, joilla ulkomailla koulutuksensa suorittaneita sairaanhoitajia voidaan tukea. Kerätyistä tiedoista laaditaan suositus, joka toimii kansallisen sairaanhoitajan pätevytymispolun rakentamiseen. Hankkeen rahoittajana toimii Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. (Sairaanhoitajaksi Suomessa 2024b.)

7.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmät voidaan jakaa kvantitatiiviseen eli määrälliseen ja kvalitatiiviseen eli laadulliseen tutkimusmenetelmään. Jälkimmäinen sopii tähän opinnäytetyöhön, sillä opinnäytetyössä ei kerätä numeerista tietoa vaan kuvaillaan tutkittavan kohteen ominaisuuksia. Laadullista aineistoa voidaan kerätä esimerkiksi haastattelemalla, päiväkirjamerkintöjen avulla tai ryhmäkeskustelulla. (Bhandari 2020; Jyväskylän yliopisto 2021.) Tähän opinnäytetyöhön kerätään tietoa haastattelemalla Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeessa mukana olevaa sairaanhoitajaryhmää.

Haastattelu on hyvä tutkimusaineiston tuottotapa, sillä sen tavoitteena on kerätä aineistoa vastatakseen tutkimusongelmaan. Tällöin haastattelija rajaa ja muotoilee kysymykset sen mukaan, mitä tietoa haluaa kerätä vastaajilta. (Hyvärinen ym. 2024.) Kohderyhmään kuuluvilta sairaanhoitajilta saadaan haastattelun avulla kerättyä tietoa heidän koulutuskokemuksistaan ja

haastattelun jälkeen pystytään tuottamaan koulutuskokemuksiin perustuvaa tietoa (Bhandari 2020).

Opinnäytetyössä haastattelutyypinä toimii puolistrukturoitu haastattelu, jossa hyödynnetään itse tehtyä haastattelulomaketta (liite 5). Kysymykset esitetään haastateltaville mahdollisimman samalla tavalla sekä samassa järjestyksessä. (Hirsjärvi ym. 2014, 266–267; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka n.d.a.) Strukturoidusta haastattelusta eroten puolistrukturoidussa haastattelussa ei ole valmiita vastausvaihtoehtoja vaan se on vapaampi haastattelumuoto, vaikka siinä onkin tarkat raamit. Tarvittaessa haastattelija voi tarkentaa esittämiään kysymyksiä, jos haastattelija ei ymmärrä kysymästä ja pyytää selvennystä. (George 2022.)

Tässä opinnäytetyössä käytetään aineistolähteistä sisällönanalyysia, sillä luokittelu laaditaan itse kerätystä aineistosta eikä valmiista teoriasta, kuten teorialähtöisessä sisällönanalyysissa tehdään. Analyysiprosessi koostuu vaiheista, joissa saaduista havainnoista poimitaan olennaiset tiedot ja analyysi aloitetaan saadun aineiston kokonaiskuvan selvittämällä. Seuraavaksi esitetään aineistolle tutkimuskysymykset ja poimitaan näitä vastaavat ajatuskokonaisuudet. Alkuperäiset ilmaukset pelkistetään ja mahdolliset täytesanat karsitaan. Tämän jälkeen samankaltaiset pelkistetyt ilmaukset ryhmitellään alaluokkiin ja vielä näitä yhdistäviin yläluokkiin. Lopputuloksena saadaan tiivis kuvaus, jota havainnollistetaan taulukolla tai kuviolla. Tästä voi seurata analyysin vaiheiden etenemisen. (Elo ym. 2022, 215–225; Gunther ym. n.d.; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, n.d.b.)

7.2 Aineiston keruu

Opinnäytetyön aineistoa kerättiin haastattelemalla Sairaanhoidajaksi Suomessa -hankkeen sairaanhoitajia 18.9.2024 Turun ammattikorkeakoulun ICT-campuksella. Haastateltavia sairaanhoitajia informoitiin pidettävästä haastattelusta pari viikkoa ennen ajankohtaa lähettämällä heille sähköpostitse

tiedote tutkimuksesta (liite 2), haastattelun saatekirje (liite 3) sekä tietosuojalomake (liite 4). Sähköpostiliitteissä (liite 2, 3 ja 4) haastateltaville kerrottiin haastattelun olevan anonyymi, perustuvan vapaaehtoisuuteen sekä haastateltavan mahdollisuudesta tahtoessaan poistua haastattelutilanteesta missä vaiheessa tahansa.

Haastattelun alussa haastateltaville kerrottiin tekemästämme haastattelusta ja sen etenemisestä sekä varmistettiin, että haastateltavilla oli tieto mihin ja miten vastauksia tullaan käyttämään. Haastatteluja varten sairaanhoitajat jaettiin kahteen ryhmään, joissa opinnäytetyön tekijät toimivat haastattelijoina. Haastateltavina toimineet viisi sairaanhoitajaa olivat kotoisin Nepalista, Ukrainasta, Filippiineiltä ja itä-Afrikasta. Laadun ja oikeiden tulosten varmistamiseksi haastattelut nauhoitettiin sekä toinen haastattelija kirjasi haastateltavien vastauksia ylös paperille. Haastattelut pidettiin anonyymeina, jolloin pystyttiin varmistumaan vastausten ja tulosten totuudenmukaisuudesta. Haastattelut toteutettiin samanaikaisesti eri luokkahuoneissa ja molempiin haastatteluihin kului aikaa puolisen tuntia.

Haastattelu toteutettiin hyödyntämällä itse tehtyä haastattelulomaketta (liite 5), joka oli jaettu kolmeen osioon liittyen haastateltavien sairaanhoitajien tietoihin potilasturvallisuudesta sekä heidän suomen kielen taidon kehittymisestä koulutuksen aikana. Lisäksi haluttiin tietää haastateltavien mielipiteitä koulutuksesta. Haastattelulomake (liite 5) sisälsi kahdeksan avointa kysymystä, joissa yhdessä oli useampi alakysymys. Alakysymykset liittyivät haastateltavan suomen kielen taitoon ennen koulutusta, sen kehittymiseen koulutuksen aikana sekä yhä ilmeneviin vaikeuksiin suomen kieltä käyttäessä.

Haastattelutilanteessa haastateltavat saivat nähtävilleen haastattelulomakkeen (liite 5), jotta pystyivät lukemaan haastattelukysymykset uudestaan, kun haastattelija oli ensin esittänyt kysymyksen. Haastateltavilla sairaanhoitajilla oli tarvittaessa myös mahdollisuus kysyä haastatteliijoilta tarkentavia kysymyksiä liittyen haastattelukysymyksiin. Lisäkysymyksiä ja tarkennuksia esitettiin tarvittaessa, sillä jotkut kysymykset vaikuttivat olleen haastateltaville hieman vaikeita. Haastatteluiden kysymykset käytiin läpi aihealueittain ja haastateltaville

annettiin riittävästi aikaa pohtia vastauksia. Suurimpaan osaan kysymyksistä vastaukset tulivat nopeasti ja haastateltavien vastaukset olivat ymmärrettäviä.

Haastattelu purettiin samana päivänä opinnäytetyöntekijöiden kesken. Haastatteluista saadut nauhoitukset litteroitiin reflektoiden ja haastattelut purettiin muistiinpanoiksi (Tietoarkisto n.d.), sillä haastatteluiden aikana tehtiin myös kirjallisia muistiinpanoja. Nauhoituksen avulla pystyttiin varmistaa asiat, jotka kuuluivat nauhoituksessa vaimeina tai sanamuodot jäivät haastattelijoille epäselviksi haastattelun aikana. Näin varmistuttiin saatujen vastausten ja tulosten totuudenmukaisuudesta.

8 Tulokset

Haastateltaessa Sairaanhoidajaksi Suomessa -hankkeen viittä (n=5) sairaanhoidajaa, saatiin tuotettua tietoa, kuinka sairaanhoidajien suomen kielen osaaminen on kehittynyt koulutuksen aikana sekä miten koulutus on lisännyt sairaanhoidajien tietämystä potilasturvallisuudesta. Haastatteluun osallistuvia sairaanhoidajia informoitiin sähköpostitse tulevasta haastattelusta pari viikkoa ennen haastattelua. Haastattelusta saadut tulokset on kasattu aineiston analyysi -taulukkaan, jonka pohjalta saadut tulokset on julkaistu (liite 6).

8.1 Suomen kielen osaamisen kehittyminen koulutuksen aikana

Haastateltavat kokivat, että suomen kielen osaamisen kehittymiseen ovat vaikuttaneet erilaiset opetusmenetelmät, suomen kielen puhuminen ja sen parempi ymmärtäminen sekä ammattisanaston oppiminen ja sen kehittyminen. Haastateltavat kertoivat oppivansa jokainen omalla tavallaan sekä löytäneensä koulutuksen aikana hyviä keinoja edistää oppimistaan.

Haastatteluissa tuli esille Sairaanhoidajaksi Suomessa -hankkeen erilaiset opetusmenetelmät, joita olivat muun muassa verkkokurssit ja simulaatiot. Nämä opetusmenetelmät kehittivät haastateltavien suomen kielen oppimista positiivisesti. Vaikka verkkokurssien kautta opiskelu on tuonut positiivisia tuloksia, on haasteena ollut uusien asioiden sekä sanojen nopeatahtinen oppiminen. Kuitenkin haastateltavat kokivat koululla toteutettavat simulaatiot opettavaisiksi, sillä verkkokursseilla opittua materiaalia on pystynyt hyödyntämään käytännössä. Tällöin haastateltavat huomasivat simulaatioiden aikana kehittymistä omassa toiminnassaan.

Koulutuksessa on luotu erilaisia tilanteita, joilla tuetaan ja lisätään suomen kielellä kommunikointia. Muun muassa työharjoittelujen jälkeen haastateltavat kertovat koulutuksessa muille sairaanhoidajille harjoitteluihin liittyvistä kokemuksistaan suomeksi ja lisäävän haastateltavien rohkeutta käyttää enemmän suomen kieltä. Haastateltavat kokivat tämän hyödylliseksi suomen

kielen puhumisen opettelu kannalta. Kuitenkin haastateltavat nostivat esille suomen kielen oppimisessa tuottavan vaikeuksia selko- ja kirjakielen sekä työpaikalla käytettävän ammattislangin ja puhekielen eroavaisuudet. Etenkin työpaikoille siirryttäessä haastateltavat kokivat ammattislangisanojen käytön lisäävän väärinymmärryksiä, sillä koulutuksessa opetetaan pääasiassa vain kirjakieltä. Näin osa koulutuksessa opetetuista sanoista eivät kohtaa työsanastoa työympäristöön siirryttäessä, vaikka niitä olisi jo toivottu ymmärtävän. Kommunikoinnissa käytetyn sanaston lisäksi haastateltavien suomen kielen ymmärtämistä vaikeutti puheen nopeus. Nopeampaa puhetta oli vaikeampaa ymmärtää, sillä sanojen merkitys hävisi helpommin.

Haastateltavat kertoivat, että koulutus on kehittänyt ammattisanastoa etenkin virallisten termien osalta. Samalla työharjoittelut ovat vahvistaneet jo opittua ammattisanastoa sekä lisänneet samalla myös ammattislangin oppimista ja sen hyödyntämistä. Näin haastateltavien työsanasto on rikastunut niin koulutuksessa kuin työpaikalla opitun kautta. Kuitenkin haastateltavat kokivat ajoittain turhauttavaksi, että puhekieli ja ammattislangi opittiin pääasiassa vasta työharjoitteluissa eikä sitä oppitunneilla ole paljoakaan opetettu selkokielen lisäksi.

Haastateltavat kokivat oppivansa suomen kieltä parhaiten sitä käyttämällä. Kuitenkin haastateltavat kertoivat olevansa koululla vain parina päivänä viikossa, jolloin suomen kielen käyttäminen on jäänyt vähäiseksi. Haastateltavat toivoivat opetukseen enemmän lähitunteja, jotka tukisivat suomen kielen puhumista ja oppimista. Haastateltavat toivat esiin ristiriitaisia tunteita suomen kielen opettajan läsnäolosta tunneilla. Osa koki tämän hyödylliseksi, kun oppituntien aikana sanoja ja kirjoitettua tekstiä korjattiin heti kielellisesti oikeiksi. Osa taas koki, ettei suomen kielen opettajan tarvitsisi olla läsnä kaikilla tunneilla. Ongelmalliseksi haastateltavat kokivat myös sen, että sairaanhoitajat tulevat koulutukseen erilaisilla suomen kielen taidoilla. Suomen kielen osaamisen lähtökohtaa ei oteta opetuksessa huomioon, jonka takia osalle sairaanhoitajista koulutus on ollut huomattavasti helpompi kuin toisille.

Haastateltavat kertoivat kehittyneensä suomen kielessä koulutuksen aikana. Eräs haastateltava kertoi muun muassa osanneensa ennen koulutusta vain tervehdyksiä ja joitain sukulaissanoja. Haastatteluissa sairaanhoitajat toivat esille kokevansa suomen kielen taitonsa riittäväksi, sillä arkipäiväisissä asioissa, kuten koulussa ja työssä pärjää hyvin. Lisäksi haastateltavat kokivat Suomessa asumisen kehittävän suomen kielen opettelua ja ymmärtämistä. Suomen kielen oppimisessa haastateltavat kertoivat käyttävänsä apunaan Google kääntäjää, jolla käänsivät epäselviä sanoja joko omalle kielelle tai englanniksi sanojen ymmärtämiseksi. Osa haastateltavista kokivat tämän olevan koulutuksen ulkopuolella yleisempää, jos vastapuoli ei selkeästi ymmärtänyt haastateltavan puhumaa suomen kieltä. Tällöin toisten kanssa kommunikoidessa haastateltavat kokivat hyväksi keinoksi hyödyntää esimerkiksi englanninkielisiä tukisanoja epäselvien asioiden ratkaisemiseksi.

8.2 Potilasturvallisuuden tietämyksen lisääntyminen koulutuksessa

Haastateltavat toivat ilmi koulutuksessa opetettavan potilasturvallisuutta muun muassa turvallisten toimintatapojen, erilaisten opetusmateriaalien ja -menetelmien, tarvittavien tietojen hallinnan sekä maiden erojen huomioon ottamisen ja tietotekniikan opettamisen avulla.

Haastateltavat kertoivat, että koulutuksessa on kerrattu työelämässä tarvittavia turvallisia toimintatapoja. Näistä tärkeimpänä koettiin potilaan ja oman turvallisuuden ymmärtäminen muun muassa potilaan siirtotilanteissa. Haastattelussa nousivat lisäksi esille lääkehoitoon liittyen kaksoistarkastus, potilaan oikeanlainen tunnistaminen rannekkeesta tai potilaan nimeä kysymällä sekä Kymmenen oikein -sääntö. Potilasturvallisuutta nähtiin myös parantavan haittojen mahdollinen minimointi esimerkiksi leikkauksen jälkeisen varauskiellon ymmärtämisellä sekä epäselvien asioiden varmistamisella ja avun saamisella työkollegoilta.

Haastattelun aikana haastateltavat toivat esille potilasturvallisuuden opettamisessa käytettävän opetusmateriaaleina erilaisia kursseja. Koulutuksen

aikana haastateltavat kertoivat käyneensä Oppiportin kursseja, jotka ovat liittyneet muun muassa tietosuojaan sekä lääkehoitoon. Osa haastateltavista sairaanhoitajista kokivat verkkokurssit hyödyllisiksi materiaaleiksi, koska pystyivät opiskelemaan asioita omaan tahtiinsa sekä palaamaan kursseilla taakse päin, jos jokin asia jäi epäselväksi. Myös verkkokurssien kautta käyty etäopiskelu sai positiivista palautetta haastateltavien keskuudessa.

Haastateltavat kertoivat potilasturvallisuutta opetettavan erilaisissa työpajoissa, jotka käsittelivät potilasturvallisuuteen liittyviä aiheita. Näissä haastateltavat kokivat tärkeiden asioiden painottamisen hyödylliseksi opetusmenetelmäksi sekä tärkeiden turvallisuuteen liittyvien asioiden läpikäyminen tarkemmin kohta kerrallaan auttaneen asioiden muistamisessa. Työpajoissa asioihin voitiin tarvittaessa palata, jotta sairaanhoitajat ymmärsivät käsitellyt asiat varmasti oikein. Lisäksi haastateltavat kertoivat, että heidän tietojaan ja taitojaan testataan annettujen tehtävien jälkeen muun muassa erilaisilla tenteillä. Vaikka haastateltavat kokivat teoriaopinnot hyödyllisiksi, nousevat teoriassa opetetut asiat esille vasta käytännön harjoittelun aikana ja muistuvat tällöin paremmin mieleen.

Käytännöntaitojen osaamisen lisäksi haastateltavat kertoivat potilasturvallisuuteen liittyvän erilaisten tarvittavien tietojen hallinnan, kuten lainsäädännön huomioiminen omassa toiminnassaan. Tämän haastateltavat kertoivat sisältävän muun muassa vaitiolovelvollisuuden. Lisäksi haastateltavat kokivat potilasturvallisuutta parantavan erilaisten lupien, kuten lääkelupien voimassaolon sekä lääkehoidon ymmärtämisen tärkeyden.

Haastateltavat toivat ilmi eroavaisuuksia liittyen kotimaassaan ja Suomessa toteutettavien hoitotoimenpiteiden välillä. Esille nousivat potilasturvallisuuteen vaikuttavat tekijät, kuten aseptiikka ja lääkärin konsultaatiot. Suomessa ja haastateltavien kotimaassa asioita hoidetaan eri tavalla ja haastattelutilanteessa haastateltava sairaanhoitaja näytti, miten kotimaassaan ennen kämmenselän kanylointia pistokohta pyyhitään tekemällä pyörivää liikettä, kun taas Suomen toimintatapaan verratessaan hän kertoi pistokohdan puhdistettavan vain yhdellä vedolla. Haastateltava kertoi myös lääkärin

konsultoinnin poikkeavan kotimaansa sekä Suomen välillä ja toteavan sen olevan Suomessa helpompaa. Myös toimenpiteissä noudatettavan huolellisuuden haastateltavat kertoivat eroavan kotimaahansa verrattuna.

Haastateltavat toivat ilmi kohdanneensa muun muassa työharjoitteluissa sekä -elämässä useampia potilastietojärjestelmiä, joiden käytön ovat aluksi kokeneet vaikeaksi. Työpaikalla haastateltavat kertoivat saaneensa alkuun hyvän perehdytyksen potilastietojärjestelmän käyttöä varten, jolloin uusi järjestelmä oli tullut nopeasti tutuksi. Myös koulutuksen aikana haastateltavat kertoivat joutuneensa käyttämään heille vaikeita alustoja, kuten ItsLearning- ja Oppiportti-alustoja. Haastateltavat kertoivat toivovansa alkuun parempaa perehdytystä alustojen käyttämistä varten ja kokivat etteivät ole saaneet niihin tarpeeksi opetusta. Kuitenkin haastateltavat kertoivat oppineensa käyttämään opetusohjelmia paremmin koulutuksen edetessä.

9 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Tässä opinnäytetyössä noudatettiin opinnäytetyön yleisiä eettisiä suosituksia (Lempinen ym. 2020, 4–13). Toteutettavia käsitteitä olivat luotettavuus, rehellisyys ja avoimuus sekä tietosuojan kunnioitus (Metropolia n.d.).

Opinnäytetyössä eettisyyttä noudatettiin toteuttamalla tutkimus kunnioitettavasti ja oikeudenmukaisesti sekä kunnioitettiin opinnäytetyön osapuolia, kuten muita opinnäytetyön tekijöitä ja haastateltavia sairaanhoitajia sekä heidän toiveitansa ja oikeuksiansa. Opinnäytetyötä varten haastateltavia tiedotettiin sähköpostitse tutkimuksesta, tulevan haastattelun ajankohdasta, sen tarkoituksesta ja siitä saatujen tulosten käytöstä ja julkaisemisesta. Haastateltaville painotettiin haastattelun anonyymisyyttä sekä mahdollisuudesta kieltäytyä haastattelusta, näin tahtoessaan (liite 1, 2, 3).

Luotettavuus rakentuu erilaisista käsitteistä, kuten vahvistettavuudesta, uskottavuudesta ja puolueettomuudesta (Tuomi & Sarajärvi 2011).

Opinnäytetyön luotettavuutta lisää opinnäytetyöntekijöiden tekemä yhteistyö, jossa tutkittavat asiat käytiin yhdessä läpi tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi. Opinnäytetyön tekijöitä oli useampi, jolloin tekstiin saatiin lähdekritiikkiä hyödyntäen eri näkökulmia. Opinnäytetyön tekijät huolehtivat yhteisesti siitä, että jokainen oli tietoinen työn vaiheista, jotta työtehtävät pystyttiin jakamaan tasavertaisesti sekä osallistuttiin aktiivisesti sovittuihin tapaamisiin mahdollisuuksien mukaan.

Opinnäytetyön luotettavuutta lisäsi tarkka aiheeseen perehtyminen, luotettavien lähteiden, kuten Pro gradu -tutkielmien, Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeen kotisivujen ja Valviran omien verkkosivujen sekä aiheeseen liittyvien kotimaisten ja kansainvälisten tutkimusten hyödyntäminen. Opinnäytetyön teorian luotettavuutta ovat mahdollisesti voineet heikentää englanninkielisten tutkimusten ja tietolähteiden sisältöjen väärinymmärrykset sekä suomenkielisen aineiston puutteellisuus. Tästä syystä valittuihin teksteihin kiinnitettiin tarkkaa huomiota, jotta mahdolliset väärinymmärrykset tulisivat havaituiksi.

Ryhmähaastatteluissa opinnäytetyön tekijät toimivat sovittujen toimintatapojen mukaan, jottei omilla toimilla olisi vaikutusta haastattelun kulkuun tai siitä saatuihin tuloksiin. Tässä poikkeuksena oli tilanteet, jossa haastateltava ei ymmärtänyt kysymystä ja haastattelijan piti muotoilla haastateltavalle esitetty kysymys eri sanoin. Tällöin haastattelusta saadut vastaukset pysyivät luotettavina haastateltavien ymmärtäessä kysymykset oikein.

Haastatteluvastaukset kerättiin äänittämällä sekä kirjaamalla saatuja vastauksia samanaikaisesti paperille muistiin. Saatuja vastauksia läpikäydessä haastattelun äänite toimi kirjallisen haastattelutuotoksen rinnalla, jolla mahdollistettiin luotettavat haastattelutulokset. Näin tulosten analysointi ei perustunut ainoastaan haastattelijan tekemiin kirjauksiin. Eettisistä syistä haastattelutuloksissa pystyttiin säilyttämään alkuperäiset asiasällöt yleistyksistä huolimatta, jolloin tieto pysyi paikkansapitävänä ja luotettavana. Haastateltavien vähäisyys ei vaikuttanut saatuihin tuloksiin, vaikka runsaampi haastateltavien määrä olisi antanut kattavampia vastauksia asetettuihin tutkimuskysymyksiin.

Tutkimustyössä tarkoituksena on noudattaa rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta tulosten tallentamisessa sekä tuloksia julkaistessa noudattaa avoimuutta ja vastuullisuutta. Tutkimusta suunnitellaan, toteutetaan ja siitä raportoidaan annettujen vaatimusten edellyttämällä tavalla. Tarvittavat luvat tulee olla hankittu ja tutkimuksen ennakoiva eettinen arvio tehtynä.

Tutkimustilanteessa tulee lisäksi ottaa huomioon tietosuojaa koskevat kysymykset. (TENK 2012, 6-8.)

Opinnäytetyön tekeminen pohjautui rehelliseen ja avoimeen toimintaan.

Esimerkiksi opinnäytetyön teorian teksteihin hyödynnettyjen tutkimusten ja tietojen lähdemerkinnät merkittiin asianmukaisesti näkyville sekä opinnäytetyötä varten haastateltavia henkilöitä kohdeltiin rehellisesti ja avoimesti. Haastateltaville ilmoitettiin sähköpostitse tutkimuksesta tarvitsemansa tiedot, kuten tutkimuksen tarkoitus, aineiston keruumenetelmät, saadun aineiston säilytys, käyttö ja asianmukainen hävitys sekä tulosten julkaisupaikka (liite 2, 3, 4).

Ryhmähaastattelujen alussa haastateltaville kerrottiin, milloin nauhoitus

aloitettiin ja lopetettiin. Haastatteluista saadut aineistot hävitettiin heti, kun aineistoja ei enää opinnäytetyötä varten tarvittu. Opinnäytetyötä varten tehtiin sopimus hankkeen toimeksiantajan kanssa sekä suunniteltiin yhdessä opinnäytetyön ohjaajan kanssa missä ja miten haastattelut toteutettaisiin. Annettujen tietojen ja ohjeiden mukaan toimiminen vahvisti rehellistä toimintaa opinnäytetyön tekemisen ajan.

Tietosuoja on perusoikeus, jota kunnioittamalla turvataan asianomaisten tiedot käsiteltäviksi asianomaisten sallimissa vapauksissa (Tietosuojavaltuutetun toimisto 2024). Opinnäytetyön eettisyyttä lisää henkilötietojen oikeanlainen käsittely parantaen haastateltavien yksityisyydensuojaa. Haastateltaville kerrottiin tutkimuksessa mainittavan henkilötiedoista vain heidän kotimaansa. Tähän heiltä pyydettiin haastattelun alussa suostumus ja ilmoitettiin ettei haastateltavia pystyisi tunnistamaan vastausten tai henkilötietojen perusteella. Tietosuojaa voi heikentää haastateltavien vähyys, mutta tuloksia julkaistaessa ei vastauksia pysty kohdistamaan kehenkään haastateltavaan. Saatua aineistoa käsitteli vain opinnäytetyöntekijät eikä sitä jaettu ulkopuolisille.

Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus voivat heikentyä tai vahvistua käytetyistä toimintatavoista riippuen. Opinnäytetyön tekemisen aikana pyrittiin toimintaan, mikä vahvistaisi eettisyyttä ja luotettavuutta. Tämä opinnäytetyö oli tutkittavasta kohteesta yhdenlainen versio ja tieto on ollut todenperäistä tutkimusta tehdessä. Tieteessä inhimillisyys vaikuttaa toimintaan (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka n.d.c), joten siihen kiinnitettiin erityistä huomiota työtä tehdessä, jotta tulisi pätevä ja luotettava työ.

10 Pohdinta

Opinnäytetyötä varten tehtiin aluksi suunnitelma mitä opinnäytetyöllä halutaan saavuttaa sekä millaisilla haastattelukysymyksillä saadaan mahdollisimman kattavat vastaukset opinnäytetyötä varten asetettuihin tutkimuskysymyksiin. Tässä opinnäytetyössä oli tarkoitus tuoda ilmi, miten tärkeää ulkomailta Suomeen muuttaneiden hoitajien on osata suomen kieltä sekä millaisia vaikutuksia suomen kielen osaamisella on potilasturvallisuuden toteutumiseen. Lisäksi haluttiin tuoda ilmi haastatteleamalla Sairaanhoidajaksi Suomessa - hankkeen sairaanhoitajien koulutuskokemuksia Valviran kielikokeeseen valmentavasta kurssista.

Opinnäytetyötä varten asetetut tutkimuskysymykset liittyivät Sairaanhoidajaksi Suomessa -hankkeen sairaanhoitajien suomen kielen kehittymiseen koulutuksen aikana sekä miten kyseinen koulutus on lisännyt heidän tietämystään potilasturvallisuudesta. Tarkasti suunniteltujen haastattelukysymysten avulla tutkimuskysymyksiin saatiin kattavat vastaukset. Muun muassa haastateltavat sairaanhoitajat kokivat suomen kielen osaamisensa parantuneen koulutuksen aikana ja suomen kielen osaamisen kehittymiseen vaikuttaneen koulutuksessa käytettävät erilaiset opetusmenetelmät, suomen kielen parempi puhuminen ja ymmärtäminen sekä ammattisanaston oppiminen ja sen kehittyminen. Eräs haastateltava koki nyt kykenevänsä tuomaan paremmin ilmi sydämessään tuntemiaan asioita kuin aikaisemmin niiden ilmaiseminen oli haastavaa. Lisäksi haastateltavat kertoivat koulutuksen lisänneen heidän tietämystään potilasturvallisuudesta muun muassa turvallisia hoitotoimenpiteitä opettelemalla ja niitä kertaamalla. Vastauksissa tuli ilmi useita erilaisia asioita liittyen potilasturvallisuuteen, kuten potilaan tunnistaminen, Kymmenen oikein -sääntö sekä lääkehoidon toteuttamiseen tarvittavien lääkelupien suorittaminen. Myös suomalaisten hoitotoimenpiteiden oppimisen koettiin lisäävän potilasturvallisuutta, sillä haastateltavan kotimaassa on voitu toimia toisin mitä Suomessa. Haastateltavat kokivat tärkeäksi tehdä hoitotoimenpiteitä työpaikalla samalla tavalla mitä

toisetkin sekä varmistamalla epäselviä asioita kollegoiltaan, jottei hoitovirheitä tapahtuisi.

Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeen sairaanhoitajat kokivat kehittyneensä suomen kielen oppimisessa koulutuksen aikana, vaikka jokaisella oli koulutuksen alussa eritasoinen lähtökohtansa. Sairaanhoitajan kielellisen osaamisen lähtökohta on tärkeää huomioida, sillä esimerkiksi toisen sairaanhoitajan lähtötaso on voinut olla tervehdysten ja joidenkin sukulaissanojen osaaminen, mutta toinen sairaanhoitaja on voinut osata suomea paremmin. Kuitenkin jokainen sairaanhoitaja voi koulutuksen aikana löytää itselleen hyväksi kokemia opiskelukeinoja. Haastattelussa ilmi tulleita hyväksi koettuja keinoja olivat erilaiset verkkokurssit ja simulaatiot, jotka mahdollistavat teoriaopinnoissa opittujen tietojen, kuten ammattisanaston hyödyntämisen käytännössä. Näin sairaanhoitajan ei tarvitse tyytyä vain yhteen opetuskeinoon, jota ei koe hyödyttäväksi, vaan voi saada paremman oppimiskokemuksen toista opetusmenetelmää hyödyntäen. Siksi olisi tärkeää, että suomen kielen koulutus pysyy monipuolisena, jotta jokaiselle löytyisi omanlainen keino opiskella ja hyödyntää suomen kieltä.

Vaikka koulutus olisi monipuolista, voi siinä olla kehitettävää. Sairaanhoitajat kokivat koulutuksen aikana suomen kielen opiskelua heikentävänä tekijänä erilaiset ammattislangisanat, joita ei opeteta koulutuksessa, vaan koulutus on suureksi osaksi kirjakielen opiskelua. Sairaanhoitajat kertoivat ammattislangisanojen tulevan vastaan työympäristössä, joissa niiden toivotaan olevan jo hallinnassa. Tämä on voinut aiheuttaa väärinymmärryksiä, kun toinen ei ole ymmärtänyt mitä toinen on tarkoittanut. Tällaisia slangisanoja olisi hyvä opetella jo koulutuksen aikana, jotta ne olisivat hieman tuttuja työympäristöön siirryttäessä. Ammattislangisanojen hyödyntäminen koulutuksessa olisi kuitenkin hyvä sallia, sillä se tukee sairaanhoitajien siirtymistä työelämään sekä rikastuttaa heidän sanavarastoaan. Tällaisen sanaston ymmärtäminen on kommunikoidessa tärkeää, sillä tärkeintä on ymmärtää toista ja tulla itse ymmärretyksi. Sairaanhoitajat painottivat suomen kielellä kommunikoidessa artikuloimista sekä rauhallisesti puhumista, jotta heidän on helpompi ymmärtää

mitä toinen tarkoittaa. Liian nopeasti ja epäselvästi puhuttaessa aiheen tarkoitusta on vaikeampi ymmärtää. Jos oma suomen kielen osaaminen on heikkoa, kertoivat haastateltavat käyttäneensä englantia epäselvien sanojen tilalla helpottamaan kommunikointitilanteita.

Sairaanhoitajat olivat tietoisia potilasturvallisuuden tärkeydestä ja sen merkityksestä hoitotyössä. Jokaisella haastateltavalla oli taustalla kotimaassaan käyty sairaanhoitajakoulutus, jossa toimintatavat ovat voineet poiketa Suomen toimintatapoihin verrattuna. Näin koulutuksen aikana sairaanhoitajat ovat saaneet opittua paljoa uutta jo aikaisemmin opitun tiedon lisäksi sekä ovat voineet hyödyntää aikaisemmin oppimiaan tietoja ja taitoja. Haastateltavat sairaanhoitajat toivat ilmi potilasturvallisuudesta keskusteltaessa painottavansa työssään niin omaa kuin potilaan turvallisuutta. Oman turvallisuuden he ovat huomioineet esimerkiksi ergonomisilla toimintatavoilla sekä potilaan turvallisuutta potilassiirroissa. Lisäksi sairaanhoitajat kertoivat huomioivansa potilaanturvallisuuden lääkehoidon toteuttamisessa, muun muassa voimassa olevilla lääkeluvilla, potilaan tunnistamisella, Kymmenen oikein -sääntöä noudattamalla sekä potilaan yksityisyyttä kunnioittamalla.

Ulkomaalaisille sairaanhoitajille on tärkeää tuoda ilmi suomalaisia toimintatapoja potilasturvallisuuden saralta, sillä jokainen heistä tuo kotimaastaan mukanaan oppimiaan tapoja ja oppeja. Etenkin aseptiikan, erinäisten lupien ja huolellisuuden korostaminen nousivat esille eroavaisuuksina entisiin työtapoihin. Näiden sisäistäminen lisäisi potilasturvallisuuden tasoa myös Suomessa työskenneltäessä.

Asetettuihin tutkimuskysymyksiin saatiin haastateltavilta hyvin vastauksia pohjautuen heidän kokemuksiinsa. Haastateltavat kertoivat opiskelevansa tällä hetkellä koululla vain kerran viikossa ja kokivat sen oppimisen kannalta liian vähäiseksi määräksi. Pohdittavaksi jäi, miten hyvin haastateltavat osaavat hyödyntää opittuja asioita käytännössä, vaikka ne olisivat teoreettisesti jääneet mieleen. Lisäksi jäi mietityttämään haastateltavien kertoneen käyneensä erilaisia verkkokursseja, onko verkkokursseista ollut yhtä paljon hyötyä mitä lähiopetuksessa käydyistä asioista. Haastateltavilta tuli palautetta, että

hankkeen koulutuksen idea on hyvä, koska aikaisempaa tutkintoa on päässyt vahvistamaan, mutta toteutuksessa olisi vielä kehitettävää. Ulkomaalaisten sairaanhoitajien tarpeet olisi siis saatava paremmin kohtaamaan suomen kielen ja potilasturvallisuuden oppimista.

Opinnäytetyötä varten tehdystä haastattelusta saadut tulokset sivusivat hyvin aikaisemmin samoista aiheista tehtyjä tutkimuksia. Muun muassa Koskela toi tutkimuksessaan ilmi, että vaikka koulutuksessa käytetään yleiskieltä, voi ammattislangin osaaminen olla kovin vaikeaa työpaikalle siirryttäessä. Kuitenkaan slangisanaston käyttämistä ei tulisi kokonaan välttää suomen kieltä opettelevan ohjauksessa. (Koskela 2018, 30–31.) Myös haastateltavat kokivat helpommaksi työpaikalla slangisanojen omaksumisen, vaikka koulutuksessa käytettiin paljon yleiskieltä. Aiheesta heräsi ajatus, että koulutuksen yleiskielisyyden tarkoituksena on varmistaa asioiden ymmärtäminen niiden oikeilla nimillä eikä ammattislangisanoja haluta opettaa samanaikaisesti, jos suomen kielen osaaminen on vielä heikkoa. Kuitenkin niin kansainväliset (Beiler 2019) kuin kotimaiset (Jalonen 2016; Hartikainen 2016) tutkimukset ovat tukeneet slangisanaston ja englanninkielisten tukisanojen käyttöä, joten myös opinnäytetyötä varten haastateltavien sairaanhoitajien kokemukset tukevat näiden tuloksia.

Haastattelutuloksia läpikäydessä havaittiin yhtenäisyys aikaisempien tutkimusten ja haastatteluvastausten välillä liittyen yhteisellä kielellä kommunikointiin. Niin kansainvälisissä kuin kotimaisissa tutkimuksissa on tuotu esille riittävän kielitaidon tärkeyttä, jotta kommunikointiosapuolet ymmärtävät toisiaan. Kwame ja Petruckan (2021), Koskelan (2018, 9) sekä Jalosen (2016, 27) mukaan potilasturvallisuuden takaamiseksi tarvitaan riittävää kielitaitoa, jotta kommunikaatio hoitajan ja potilaan, omaisen tai työyhteisön välillä sujuisi. Potilaan kanssa tulee voida keskustella tämän tilan arvioimiseksi, tietojen keräämiseksi sekä ohjeiden antamiseksi. Edellä mainittujen tutkimusten tavoin, myös haastateltavat sairaanhoitajat kokivat kommunikoinnin yhteisellä kielellä tärkeäksi, vaikka kielitaito olisikin heikkoa. Ulkomailta Suomeen muuttaneina sairaanhoitajina suomen kielen oppiminen on aluksi voinut ollut haastavaa,

jonka takia kommunikointikieli vaihdetaan yleensä nopeasti englanniksi. Myös liian nopea puhetyyli ja slangisanojen käyttö ovat varmasti vaikeuttaneet suomen kielen ymmärtämistä, jonka takia rauhallinen ja selkeä puhe olisi parempi kommunikointitapa.

Suomen kielen opettamiseen ja vahvistamiseen on jo nyt uusia keinoja, kuten tekoälyn käyttö, työpaikkojen opiskelijamentorit sekä erilaiset lisäkoulutukset esimerkiksi verkkoympäristössä, joita työnantaja voi määrätä riittävän suomen kielen taidon varmistamiseksi (Koskela 2018, 24-25; Turulin 2022, 30-31). Haastateltavat sairaanhoitajat kokivat koulutuksessa käytetyt opetusmenetelmät hyödyllisiksi, mutta samalla toivoivat niitä kehitettävän. Kun opetusmateriaali pohjautuu suurilta osin verkkoympäristöön, voi sen käyttö olla joillekin haastavaa. Sairaanhoitajat toivat ilmi verkko-oppimisalustojen olevan vaikeakäyttöisiä, koska kertoman mukaan eivät olleet saaneet näiden käyttöön aluksi riittävästi ohjausta. Kuitenkin haastateltavat kokivat hyvänä tehtävien tekemisen verkkoalustoilla itsenäisesti ja omaan tahtiin. Haastatteluista ja aikaisemmin tehtyjen tutkimusten perusteella verkkokoulutusmateriaalin käyttöön voi liittyä aluksi negatiivisia kokemuksia. Positiivisia kokemuksia verkkoympäristön käyttämisestä voidaan kuitenkin lisätä riittäväällä ja laadullisella perehdytyksellä sekä materiaaliin itsenäisesti tutustumalla.

Haastattelutilanteessa haastattelijoiden piti ajoittain avata esitettyjä kysymyksiä sekä lukea kysymys uudestaan. Lisäksi haastattelutilanteessa havaittiin, että haastateltavat ymmärsivät kysymyksen tarkoituksen paremmin, kun heille artikuloitiin näille vieraat sanat tai käytettiin sanalle synonyymiä. Lisäksi haastateltavilla oli haastattelulomake (liite 5) kysymyksineen koko ajan esillä, josta he pystyivät seuraamaan haastattelua. Muun muassa sanat *”riittävä”* ja *”kehittää”* tuottivat haastateltaville haasteita. Haastattelun aikana yksittäiset saadut vastaukset ovat mahdollisesti voineet muuttua, riippuen siitä mitä synonyymiä haastattelijalla on käyttänyt selittäessään paremmin esitettyä kysymystä. Vastauksen tai asiayhteyden muuttuminen radikaalisti ei kuitenkaan tällaisessa tapauksessa ole mahdollisia. Haastateltavat auttoivat toisiaan esimerkiksi selkeyttäen mitä jokin sana tarkoittaa. Vieraita sanoja ei

haastattelijoiden toimesta käännetty englanniksi, koska työn tarkoituksena oli käsitellä erityisesti suomen kielen osaamista. Jälkikäteen äänitteitä kuunnellessa huomattiin haastateltavien äänen kuuluvan ajoittain kovin heikosti, vaikka käytössä oli äänityssovelluksen haastatteluasetus. Haastateltavien ajoittaisen hiljaisen äänen uskottiin liittyvän haastateltavan epävarmuuteen tai jännitykseen esitettyyn haastattelukysymykseen vastattaessa.

Opinnäytetyön teoriaosiota varten kerätyistä kotimaisista ja kansainvälisistä tutkimuksista sekä suoritettujen haastattelujen tuloksista voisi hyötyä muun muassa itse opinnäytetyön toimeksiantaja eli Sairaanhoitajaksi Suomessa -hanke. Opinnäytetyöstä saatujen tulosten toivotaan auttavan hankkeen toteuttaman koulutuksen kehittämisessä, sillä saadut tulokset perustuvat osaltaan koulutuksessa mukana olevien sairaanhoitajien kertomiin mielipiteisiin ja kokemuksiin.

Opinnäytetyöhön saatiin haastattelun avulla kerättyä ainutkertaista materiaalia, eikä täysin samanlaisia tuloksia välttämättä saataisi, jos tutkimuksen toteuttaisi samalla tavalla myöhemmin uudestaan. Vaikka teoriapohjassa hyödynnetyt tutkimukset olisivat uudessa tutkimuksessa samat, perustuvat nyt saadut haastatteluvastaukset haastateltavien nykyisiin mielipiteisiin ja kokemuksiin. Samaa ryhmää haastateltaessa myöhemmin uudelleen, voivat mielipiteet koulutukseen liittyen muuttua. Myös mahdollisen uuden ryhmän haastattelu ei tuota samoja tuloksia, sillä kokemukset ovat yksilöllisiä. Tästä syystä samanlaisiin tutkimuksiin ei ole mahdollista saada täysin samanlaisia tuloksia mitä tähän opinnäytetyöhön, mikä tekee tästä opinnäytetyöstä ainutlaatuisen.

12 Lähteet

Beiler, I. 2019. Negotiating Multilingual Resources in English Writing Instruction for Recent Immigrants to Norway. *Tesol Quarterly*. Volume 54, Issue 1. Viitattu 3.7.2024. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/tesq.535>

Bhandari, P. 2020. What is qualitative research? Methods and examples. Scribbr. Viitattu 4.3.2024. <https://www.scribbr.com/methodology/qualitative-research/>

Elo, S.; Kajula, O.; Kääriäinen, M. & Tohmola, A. 2022. Laadullisen sisältöanalyysin vaiheet ja eteneminen. *Hoitotiede*. Vol. 34, No 4, 215–225. Viitattu 19.2.2024. <https://journal.fi/hoitotiede/article/view/128987>

George, T. 2022. Semi-structured interview | Definition, guide and examples. Scribbr. Viitattu 5.10.2024. <https://www.scribbr.com/methodology/semi-structured-interview/>

Gunther, K.; Hasanen, K. & Juhila, K. n.d. Johdanto: Analyysi ja tulkinta. Tietoarkisto. Viitattu 23.9.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/analyysi-ja-tulkinta/>

Hartikainen, J. 2016. Maahanmuuttajahoitajien perehdyttäminen vanhustenhoitotyössä: toimintatutkimus vanhustenkeskuksessa pääkaupunkiseudulla. University of Eastern Finland. Dissertations in health sciences. No 372, 8, 27, 29, 48, 90, 105, 113-114. Viitattu 12.2.2024. https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/17022/urn_isbn_978-952-61-2246-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hemmiläinen, I. 2022. Turvallinen lääkehoito edellyttää osaamista. Valvira. Viitattu 18.9.2024. <https://valvira.fi/-/turvallinen-laakehoito-edellyttaa-osaamista-1>

Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2014. Tutki ja kirjoita. 19. uudistettu painos. 266-267. Helsinki: Tammi.

Hoivaa suomeksi. 2024. Ilmainen digitaalinen oppimateriaali hoiva-alan suomen kieleen. Helsinki. Viitattu 11.7.2024. <https://hoivaasuomeksi.fi/>

Hyvärinen, M.; Suoninen, E. & Vuori, J. 2024. Haastattelut. Tietoarkisto. Viitattu 19.2.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/laadullisen-tutkimuksen-aineistot/haastattelut/>

International Council of Nurses. 2012. Patient Safety. Viitattu 5.10.2024
https://www.icn.ch/sites/default/files/inline-files/D05_Patient_Safety_0.pdf

Isakov, I.; Kamau, S.; Koskenranta, M.; Kuivila, H.; Oikarainen, A.; Ropponen, P. & Mikkonen, K. 2023. Culturally and linguistically diverse nurse's experiences of how competence facilitates integration into the working environment: a qualitative study. Nurse education in practise. Volume 67.

Viitattu 21.2.2024.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S147159532300015X?via%3Dihub>

Jalonen, A. 2016. Vieraskielisten terveystieteen opiskelijoiden ohjattua harjoittelua edistävät tekijät ja kehittämiskohteet harjoittelun ohjaajien näkökulmasta. Pro gradu-tutkielma. Itä-Suomen yliopisto. 5-6, 10-12, 26-27. Viitattu 25.9.2024.

https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/17287/urn_nbn_fi_uef-20161298.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Jyväskylän yliopisto. 2021. Laadullinen tutkimus. Koppa. Viitattu 19.2.2024.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Kielibuusti. 2024. Vinkkejä kielen oppimiseen. Viitattu 11.10.2024.

<https://www.kielibuusti.fi/fi/opi-suomea/vinkkeja-kielenoppimiseen>

Kietäväinen, T. & Kainulainen, I. 2021. Kuntien työvoimaennuste 2030:

Hoitajissa, sosiaalityöntekijöissä, ja lastentarhanopettajissa suurin osaajapula nyt ja tulevaisuudessa. Keva. Viitattu 10.10.2024. [https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/kuntien-tyovoimaennuste-2030-hoitajissa-sosiaalityontekijoissa-ja-](https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/kuntien-tyovoimaennuste-2030-hoitajissa-sosiaalityontekijoissa-ja-lastentarhanopettajissa-suurin-osaajapula-nyt-ja-tulevaisuudessa/)

[lastentarhanopettajissa-suurin-osaajapula-nyt-ja-tulevaisuudessa/](https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/kuntien-tyovoimaennuste-2030-hoitajissa-sosiaalityontekijoissa-ja-lastentarhanopettajissa-suurin-osaajapula-nyt-ja-tulevaisuudessa/)

Kiippa, M. 2023. Hoitajapulan pirullisuus päivystyksissä. Pro gradu-tutkielma. Vaasa: Vaasan yliopisto. 10, 14. Viitattu 26.3.2024.

https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/16448/Uwasa_2023_Kiippa_Mari_ka.pdf?sequence=2

Komppa, J. 2016. Työnantajan odotukset, työntekijän vastuu ja työyhteisön tuki. Näkökulmia korkeakoulutettujen maahanmuuttajien ammatillisen suomen oppiminen. Helsingin yliopisto. AFinLA-teema No 8, 170, 174-175. Viitattu 1.7.2024. <https://journal.fi/afinla/article/view/53778>

Koskela, M. 2018. Perehdytys yllärajaissa oppimisympäristössä. Kokemuksia espanjalaisten sairaanhoitajien perehdytyksestä terveydenhuollon työyhteisössä. Kasvatustieteiden pro gradu-tutkielma. Tampere: Tampereen yliopisto. 9, 24–31, 53. Viitattu 12.2.2024.

<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/104565/1541748072.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kwame, A. & Petrucka, P. 2021. A literature-based study of patient-centered care and communication in nurse-patient interactions: barriers, facilitators, and the way forward. BMC Nursing. Article 158. Viitattu 4.10.2024.

<https://bmcnurs.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12912-021-00684-2>

Lempinen, P. & Raivo, P. 2020. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. Arene ry. 4–13 Viitattu 5.3.2024. <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>

Lundin, C., Hadziabdic, E. & Hjelm, K. 2018. Language interpretation conditions and boundaries in multilingual and multicultural emergency healthcare. BMC International health and human rights 18. Article 23. 2. Viitattu 5.3.2024.

<https://bmcinthealthhumrights.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12914-018-0157-3>

Metropolia. n.d. Vastuullisen tutkimus-, kehitys ja innovaatiotoiminnan periaatteet Metropoliaassa. Viitattu 21.10.2024.

<https://www.metropolia.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/periaatteet>

Montonen, V. 2018. Hoitajapula tulee, oletko valmiina? Terveysthuoltoalan lähihoitajien kokemuksia organisaation vetovoimaisuuden edistämisestä. Pro gradu – tutkielma. Itä- Suomen yliopisto. 7. Viitattu 14.9.2024.

https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/20603/urn_nbn_fi_uef-20181362.pdf

Moore, E.; Clare, L.; Bates, D. & Slight S. 2020. A systematic review of the impact of health information technology on nurses' time. Journal of the American Medical Informatics Association. 798-807. Viitattu 4.10.2024.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7309250/>

Moyce, S.; Lash, R. & Lou de Leon Siantz, M. 2015. Migration experiences of foreign educated nurses: a systematic review of the literature. Volume 27. Sage journals. 1-8. Viitattu 26.3.2024.

https://www.researchgate.net/publication/271648563_Migration_Experiences_of_Foreign_Educated_Nurses_A_Systematic_Review_of_the_Literature

Opetushallitus. 2024. Ymmärtämistaidot ja niiden kehittäminen. Viitattu

30.9.2024. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ymmartamistaidot-ja-niiden-kehittaminen>

Osaamisen paikka. 2024. Opi hoitoalan suomea oppimisympäristö. Lahti.

Viitattu 11.7.2024. <https://osaamisenpaikka.fi/opi-hoitoalaa-ja-suomea/>

Raatikainen, K. & Koponen, L. 2023. Savonia-artikkeli: Nopeasti

sairaanhoitajaksi suomalaisille työmarkkinoille - nyt se on mahdollista! Savonia.

Viitattu 22.7.2024. <https://www.savonia.fi/artikkelit/savonia-artikkeli-nopeasti-sairaanhoitajaksi-suomalaisille-tyomarkkinoille-nyt-se-on-mahdollista/>

Ruf, J. 2017. Terveysalan henkilökunnan kokemuksia kielellisistä toiminnoista monikielisessä työympäristössä. Pro gradu-tutkielma. Helsinki: Helsingin yliopisto. 5, 9–10, 46, 67. Viitattu 12.2.2024.

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/488d08a7-0456-4988-9855-837be10dffa1/content>

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka. N.d.a Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu. KvaliMOTV. Viitattu 17.9.2024.

https://www.fsd.tuni.fi/metelmaopetus/kvali/L6_3_3.html

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka N.d.b Aineisto- ja teorialähtöisyys. KvaliMOTV. Viitattu 23.9.2024.

https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_3_2_3.html

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka N.d.c Tutkimuksen arviointi – reflektointi. KvaliMOTV. Viitattu 14.10.2024.

https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_3.html

Sairaanhoitajaksi Suomessa. 2024a. Sairaanhoitajaksi Suomessa -hanke lyhyesti. Viitattu 21.2.2024. <https://sairaanhoitajaksisuomessa.fi/hanke/>

Sairaanhoitajaksi Suomessa. 2024b. Terveysalan Suomea verkossa. Viitattu 11.7.2024. <https://sairaanhoitajaksisuomessa.fi/opiskelumateriaalit/>

Sairaanhoitajaksi Suomessa. 2024c. Pätevytymisprosessi EU- ja ETA-maiden ulkopuolella kouluttautuneille sairaanhoitajille Sairaanhoitajaksi Suomessa -hankkeessa. Viitattu 12.8.2024.

<https://sairaanhoitajaksisuomessa.fi/patevoitymisprosessi/>

Satosuo, S. 2023. Selkokielen viestintä terveydenhuollossa – Asiantuntijoiden kokemuksia selkokielen käyttöönottoprosessista Satasairaalassa. Helsinki: Helsingin yliopisto. Maisterintutkielma. 6. Viitattu 10.10.2024.

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/d8b99c60-be04-4e11-bcd7-8e0422c17efc/content>

Silk road. 2024. Navigating the Finnish Healthcare System: A Guide for Foreign Nurses and Caregivers. Viitattu 18.9.2024.

<https://workinfinland.silkroad.fi/navigating-the-finnish-healthcare-system/>

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2024. Asiakas- ja potilasturvallisuus. Viitattu 12.2.2024. <https://stm.fi/asiakas-ja-potilasturvallisuus>

TENK. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. HTK-ohje. 6-8. Viitattu 11.10.2024.

https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

THL. 2024a. Henkilömitoituksen seuranta. Viitattu 3.9.2024.

<https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/vanhuspalvelujen-tila-vanpal-/henkilostomitoituksen-seuranta>

THL. 2024b. Kirjaaminen. Viitattu 14.10.2024. <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/kirjaaminen>

Tietoarkisto. N.d. Kvalitatiivisen datan käsittely. Viitattu 23.9.2024.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/aineistonhallinta/kvalitatiivisen-datan-kasittely/>

Tietosuojavaltuutetun toimisto. 2024. Tietosuoja. Viitattu 11.10.2024.

<https://tietosuoja.fi/tietosuoja>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2011. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Painos 2002. Helsinki. Tammi. 135-139.

Turulin, M. 2022. VR-simulaatio apuna suomen kielen oppimisessa. Terveys & talous. No 4, 30–31. Viitattu 8.2.2024.

https://bin.yhdistysavain.fi/1607178/JyMgEzEIfL6QoFX2dpmL0YWjOk/4_2022_netti.pdf

Turun ammattikorkeakoulu. 2024. Sairaanhoidajaksi Suomessa - EU - ja ETA - maiden ulkopuolella valmistuneen sairaanhoidajan pätevytyminen työelämään. Sairaanhoidajaksi Suomessa. Viitattu 5.9.2024.

<https://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/hae-projekteja/sairaanhoidajaksi-suomessa-eu-ja-eta-maiden-ulkopu/>

Tyni, T. & Myllyneva, K. 2023. Budjettineuvos Tero Tyni ja korkeakouluharjoittelija Kaarle Myllyneva: Sosiaali- ja terveysalan henkilöstöpula kärjistyy nopeasti – helppoja ratkaisuja ei ole, mutta lisätoimia tarvitaan. Valtiovarainministeriö. Viitattu 6.9.2024. <https://vm.fi/-/sosiaali-ja-terveysalan-henkilostopula-karjistyy-nopeasti-helppoja-ratkaisuja-ei-ole-mutta-lisatoimia-tarvitaan>

Valvira. 2024a. Valvira. Viitattu 10.2.2024. <https://valvira.fi/etusivu>

Valvira. 2024b. EU- tai ETA-valtioiden ulkopuolella koulutettu sairaanhoitaja. Viitattu 8.2.2024. <https://valvira.fi/ammattioikeudet/eu-tai-eta-valtioiden-ulkopuolella-koulutettu-sairaanhoitaja>

Valvira. 2024c. Riittävän kielitaidon osoittaminen. Viitattu 8.2.2024. <https://valvira.fi/ammattioikeudet/riittava-kielitaito>

Vartiainen, P. 2019. Filippiiniläisten sairaanhoitajien polut Suomeen: tutkimus oppimisesta ja työyhteisöintegraatiosta kansainvälisen rekrytoinnin kontekstissa. Väitöskirja. Tampere: Tampereen yliopisto. No 18, 10, 41, 49–50, 80. Viitattu 13.2.2024. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/105048/978-952-03-0937-4.pdf?sequence=4&isAllowed=y>

Poissulku- ja valintakriteerit

POISSULKUKRITEERIT	VALINTAKRIITERIT
Vuotta 2012 vanhemmat lähteet.	2012 ja sitä uudemmat lähteet.
Muut tietokannat kuten Clinahl	Tietokannat: Medic ja Pubmed
Lähteet, jotka eivät liity aiheeseen tai käsittelevät muuta maata kuin Suomea.	Lähteet, jotka käsittelevät Suomea. Poikkeuksena aiheeseen hyvin liittyvät.
Muun kieliset lähteet.	Suomen- ja englanninkieliset lähteet.
Lähteet, joissa vain tiivistelmä saatavilla.	Koko tekstin omaavat lähteet.

Tiedote tutkimuksesta

Tiedote tutkimuksesta

Päiväys 06.09.2024

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneiden sairaanhoitajien kokemukset pätevoitymisestä työelämään Suomessa

1. Pyyntö osallistua tutkimukseen

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tutkitaan hankkeeseen osallistuneiden sairaanhoitajien kokemuksia suomenkielitaitoon ja potilasturvallisuuteen liittyvissä asioissa (lisä)koulutuksen aikana. Tutkimus on tarkoitus suorittaa haastattelemalla ja haastattelijoina toimivat opinnäytetyön tekijät.

2. Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Kieltäytyminen ei vaikuta kohteluunne, opintoihinne tai oikeuksiinne.

Osallistuminen tutkimukseen katsotaan suostumukseksi tutkimuksessa kysyttyjen tietojen tutkimuskäyttöön. Voitte myös keskeyttää tutkimuksen koska tahansa syytä ilmoittamatta.

3. Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kerätä EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneiden sairaanhoitajien suomen kielitaidon oppimisen merkitys potilasturvallisuuteen, sekä kerätä tietoa, miten sairaanhoitajia on tuettu suomen kielen oppimisessa ja potilasturvallisuudessa

4. Tutkimuksen toteuttajat

Turun AMK vastaa tutkimuksesta, jonka vastuulliset tutkijat ovat: Veera Potinkara, Jessica Lundahl, Jasmin Pirtinaho, sekä Ruth Pesonen
Rahoittaja: JOTPA, jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus
Toimeksiantaja: Sairaanhoitajaksi Suomessa- hanke
Koulun rooli kokonaisuudessa: tarjoaa Valviran vaatiman koulutuksen EU/ETA-maiden ulkopuolelta tuleville sairaanhoitajille

5. Tutkimusmenetelmät ja toimenpiteet

Tutkittavat osallistuvat yhtenä (1) päivänä suoritettavaan haastatteluun, joka käsittelee haastateltavan kokemuksia suomen kielen opiskeluun ja potilasturvallisuuteen liittyen. Vaadimme tutkittavalta rehellisyyttä ja avoimuutta kysymyksiin vastatessaan.

Tutkimus toteutetaan yksilö tai pari haastatteluina, joissa haastateltavilta henkilöiltä kysytään kysymyksiä liittyen heidän suomen kielen taitoon, sekä potilasturvallisuuteen.

6. Kustannukset ja niiden korvaaminen osallistujalle

Tutkimukseen osallistuminen ei maksa teille mitään. Osallistumisesta ei myöskään makseta erillistä korvausta.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen

Kysymyksessä on opinnäytetyö, joka julkaistaan avoimesti Theseus-tietokannassa. Haastateltavat henkilöt eivät ole tunnistettavissa tulosten julkaisussa.

8. Lisätiedot

Pyydämme teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä opinnäytetyötä tekeväälle tutkijalle ja/tai opinnäytetyön ohjaajalle, joiden yhteystiedot ovat alla.

9. Tutkijoiden yhteystiedot

Tutkijat, opinnäytetyötekijät

Nimi: Veera Potinkara, Jessica Lundahl, Jasmin Pirtinaho ja Ruth Pesonen

Sähköposti: etunimi.sukunimi@edu.turkuamk.fi

Opinnäytetyön ohjaaja

Titteli: Lehtori

Nimi:

Puh. +358

Sähköposti: etunimi.sukunimi@turkuamk.fi

Saatekirje

Saatekirje

SAATEKIRJE

SALO 06.09.2024

HYVÄ VASTAANOTTAJA

Opiskelemme Turun ammattikorkeakoulussa sairaanhoitajiksi viimeistä vuotta ja teemme opinnäytetyötä. Työmme käsittelee EU/ETA-maiden ulkopuolelta muuttaneiden sairaanhoitajien kokemuksia päteväytymisestä työelämään Suomessa. Tutkimuksen avulla keräämme haastattelun muodossa kokemustietoa Sairaanhoitajana Suomessa -hankkeen opiskelijoilta liittyen suomen kielen ja potilasturvallisuuden oppimisesta.

Opinnäytetyö toteutetaan haastattelututkimuksena, johon kutsumme Teidät osallistumaan. Osallistumalla haastatteluun osallistut näin tutkimukseen, joista saatuja tietoja käsitellään anonyymisti. Vastaaajien tiedot eivät tule esille tuloksissa. Osallistuminen haastatteluun on vapaaehtoista ja luottamuksellista sekä haastattelutilanteessa Teillä on mahdollisuus saada apua haastattelun tekijältä. Haastateltavana Teillä on oikeus keskeyttää haastattelu missä vaiheessa tahansa.

Tutkimuksen tekemiseen meillä on toimeksiantajan lupa. Haastattelu suoritetaan paikan päällä.

Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan Internetissä osoitteessa www.theseus.fi ja www.talkbystudents.turkuamk.fi sekä mahdollisesti artikkelina hankkeen loppukatsauksessa.

Opinnäytetyön ohjaajana toimii lehtori Turun ammattikorkeakoulusta, puh. ja s-posti etunimi.sukunimi@turkuamk.fi

Toivomme Teidän osallistuvan kattavan tiedon keräämiseksi. Kiitos!

Ystävällisin terveisin

Ruth Pesonen, Jessica Lundahl, Veera Potinkara ja Jasmin Pirtinaho

Mahdolliset kysymykset voi esittää sähköpostilla: etunimi.sukunimi@edu.turkuamk.fi

Turun AMK:n opinnäytetyö | Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho & Veera Potinkara

Tietosuojailmoitus

TIETOSUOJAILMOITUS EU:n yleinen tietosuoja-asetus 13 ja 14 artiklat

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Turun ammattikorkeakoulun opinnäytetyössä. Opinnäytetyö nimi on Sairaanhoitajaksi Suomessa- hankkeen sairaanhoitajien kokemukset päteväytymisestä työelämään- Suomen kielen taito ja potilasturvallisuus

OPINNÄYTETYÖNÄ TEHTÄVÄÄN TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVALLE

Olet osallistumassa Turun ammattikorkeakoulussa opinnäytetyönä tehtävään tutkimukseen. Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Tämän ilmoituksen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on.

Opinnäytetyötutkimuksen rekisterinpitäjä

Turun ammattikorkeakoulu Oy

Osoite: Joukahaisenkatu 3, 20520 Turku.

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho, Veera Potinkara

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@edu.turkuamk.fi

Kuvaus opinnäytetyötutkimuksesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Opinnäytetyöhön kuuluvassa haastattelussa haastateltavilta kysellään kokemuksia suomen kielen oppimisesta ja potilasturvallisuuden ohjaamisesta koulutuksen aikana. Kerätyt henkilötiedot pysyvät anonyymina, eikä vastaajien tiedot tule esille tuloksissa. Osallistuminen haastatteluun on vapaaehtoista ja luottamuksellista sekä haastattelutilanteessa haastateltavilla on mahdollisuus saada apua haastattelun tekijältä kysymysten kanssa. Haastattelu on mahdollista keskeyttää missä vaiheessa tahansa.

Ryhmätöinä tehtävän opinnäytetyön osapuolet ja vastuunjako

Turun AMK:n opinnäytetyö | Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho & Veera Potinkara

Osapuolet Jessica Lundahl, Ruth-Marja Pesonen, Jasmin Pirtinaho ja Veera Potinkara.

Opinnäytetyötä tehdessä vastuu on jaettu tasapuolisesti osapuolten kesken.

Opinnäytetyön ohjaaja

Nimi:

Osoite: Joukahaisenkatu 3, 20520 Turku

Puhelinnumero: +358

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@turkuamk.fi

Tietosuojaavastaavan yhteystiedot

Voit ottaa yhteyttä Turun ammattikorkeakoulun tietosuojaavastaavaan, jos sinulla on kysymyksiä tai vaatimuksia henkilötietojen käsittelyn osalta, ota yhteyttä:

<http://www.turkuamk.fi/fi/tietosuoja/>

Sähköposti: tietosuoja@turkuamk.fi

Opinnäytetyön nimi, luonne ja tutkimuksen kesto

Opinnäytetyön nimi: Sairaanhoidajaksi Suomessa- hankkeen sairaanhoitajien kokemukset päteväytymisestä työelämään- Suomen kielen taito ja potilasturvallisuus

Kertatutkimus

Seurantatutkimus

Henkilötietojen käsittelyn kesto: Henkilötietojen käsittely kestää opinnäytetyön teon ajan.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

suostumus

rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimuksessa kerätään tieto haastateltavan lähtömaasta, suomen kielen kehittämisestä ja potilasturvallisuuden ohjaamisesta koulutuksen aikana.

Erityiset henkilötietoryhmät

Tutkimuksessa ei käsitellä erityisiä henkilötietoryhmiä, mutta ilmi tulee haastateltavan ryhmän lähtömaat. Tieto yleistetään, eikä sitä voi yhdistää haastateltavien vastauksiin.

Erityisten henkilötietoryhmien käsittely perustuu seuraavaan tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen oikeusperusteeseen:

Tutkittavan nimenomainen suostumus

Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tallennettavat tiedot saadaan haastattelun kautta tutkittavilta itseltään.

Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Fyysisten, kuten paperiaineistojen suojaaminen: Paperiaineistoja varten luodaan oma kansio, jota säilöö yksi ennalta valittu opinnäytetyön tekijä.

Nauhoitteet säilytetään haastattelijan puhelimessa aineiston käsittelyn ajan.

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Henkilötietoja sisältävä tutkimusaineisto hävitetään

Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi hankkeessa ja mitä henkilötietojasi hankkeessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- vastustat käsittelyä (kuvaus vastustamisoikeudesta on alempana) eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen, jos kyseessä on jokin seuraavista olosuhteista:

- kiistät henkilötietojen paikkansapitävyyden, jolloin käsittelyä rajoitetaan ajaksi, jonka kuluessa ammattikorkeakoulu voi varmistaa niiden paikkansapitävyyden
- käsittely on lainvastaista ja vastustat henkilötietojen poistamista ja vaadit sen sijaan niiden käytön rajoittamista
- ammattikorkeakoulu ei enää tarvitse kyseisiä henkilötietoja käsittelyn tarkoituksiin, mutta sinä tarvitset niitä oikeudellisen vaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi
- olet vastustanut henkilötietojen käsittelyä (ks. tarkemmin alla) odottaessa sen todentamista, syrjäyttävätkö rekisterinpitäjän oikeudet perusteet rekisteröidyn perusteet.

Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (tietosuoja-asetuksen 20 artikla)

Sinulla on oikeus saada ammattikorkeakoululle toimittamasi henkilötiedot jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää kyseiset tiedot toiselle rekisterinpitäjälle ammattikorkeakoulun estämättä, jos käsittelyn oikeusperuste on suostumus tai sopimus, ja käsittely suoritetaan automaattisesti.

Kun käytät oikeuttasi siirtää tiedot järjestelmästä toiseen, sinulla on oikeus saada henkilötiedot siirrettyä suoraan rekisterinpitäjältä toiselle, jos se on teknisesti mahdollista.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin ammattikorkeakoulu ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää rekisteröidyn edut, oikeudet ja vapaudet tai jos se on tarpeen oikeusvaateen laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi. Ammattikorkeakoulu voi jatkaa henkilötietojesi käsittelyä myös silloin, kun sen on tarpeellista yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi

Haastattelulomake

Haastattelukysymykset

A Potilasturvallisuus

1. Mitä tiedät potilasturvallisuudesta? Mitä asioita siihen liittyy?
2. Miten työpajoissa ja verkkokursseissa/itsissä on opetettu potilasturvallisuuteen liittyviä asioita?
3. Oletko oppinut joitain uusia asioita potilasturvallisuudesta?

B Suomen kieli

1. Onko tullut kommunikoinnissa väärinymmärryksiä suomen kielellä työskennellessä työpajoissa? Millaisia?
2. Millaiseksi koit suomen kielen osaamisen taitosi ennen koulutusta?
Miten kielitaitosi on kehittynyt koulutuksen aikana?
Millaiseksi koet suomen kielen osaamisen taitosi nyt?
Missä asioissa koet vielä haasteita suomen kielen osaamisen kanssa?
3. Miten suomen kieltä on opetettu koulussa?
4. Onko suomen kielen opetus ollut riittävää?

C Yleiskysymykset koulutuksesta

1. Mitä hyvää koulutuksessa on mielestäsi ollut?
2. Mitä kehitettävää koulutuksessa mielestäsi on?

Aineiston analyysi -taulukko

Miten suomen kielen osaaminen on kehittynyt koulutuksen aikana?

Alkuperäisilmaisu	Pelkistys
Kielioppia ja sanoja korjataan, slangin ja selkokielen erot, puheen nopeus ja selkeys, teoriankautta oppiminen ei riitä, vaan puhe ja käytäntö opettaa, koulussa opetetaan virallisia termejä, työpaikoilla slangia ja puhekieltä, virheitä tekemisessä ja kirjoittamisessa	Kielioppia ja sanoja korjataan
	Slangin ja selkokielen erot selväksi
	Puhe ja käytäntö opettavat
	Koulussa opetetaan virallisia termejä
Ennen koulutuksen alkua osannut numerot, värit, tervehdykset, sukulaissanat; verkkokurssi opettanut, ammattisanasto kehittynyt, maahanmuuttotaustaisten lähihoitaja opetus	Numerot, värit, tervehdykset ja sukulaissanat tiedossa ennen opetusta
	Verkkokurssien kautta opetettu
	Opetus kehittänyt ammattisanastoa
Töissä ammattisanasto kehittynyt koulutusta paremmin, ammattisanastoa töissä enemmän	Ammattisanastoa työssä koulutusta enemmän
	Töissä ammattisanasto kehittynyt koulutusta paremmin
Arjessa selviää nykyisen osaamisen kanssa, kaikkea ei osata selittää, Suomessa asuminen auttaa	Kielellä pärjää arkisissa asioissa
	Suomessa asuminen auttaa kielellisessä osaamisessa
Kommunikaatiotilanteissa ulkomaalaisen heikko puhetaito aiheuttaa kielen vaihtamisen herkästi englantiin tai toiseen yhteiseen kieleen, puhekieli eroaa opetetusta kirjakielestä, rauhallinen ja selkeä puhe ymmärrettävää, nopeassa puheessa lauseen tarkoitus häviää	Kommunikaatio voi tapahtua myös englanniksi tai muulla yhteisellä kielellä
	Puhekielen ja kirjakielen erilaisuuden ymmärtäminen
	Toisten rauhallinen ja selkeä puhe helpommin ymmärrettävää
Suomen kielen opettaja tunneilla mukana ja korjaa sanastoa oikeaksi, työharjoittelun purussa kerrotaan muille suomeksi mitä on oppinut, verkkokurssien hyödyntäminen,	Suomen kielen opettaja tunneilla mukana
	Puhetta ja tekstiä korjataan oikeaksi
	Suomen kieltä puhutaan muille oman opitun kautta

jotkin materiaalit vaikeita ja niitä paljon, kääntäjän käyttäminen auttaa paljon, simulaatiot suomeksi	Verkkokursseja hyödynnetään
	Kääntäjän käyttö auttanut
	Simulaatioita suomeksi

Pelkistys	Alaluokat
Verkkokurssien kautta opetettu	Opetusmenetelmät
Verkkokursseja hyödynnetään	
Simulaatioita suomeksi	
Slangin ja selkokielen erot selväksi	Suomen kielen puhuminen ja ymmärtäminen
Puhekielen ja kirjakielen erilaisuuden ymmärtäminen	
Suomen kieltä puhutaan muille oman opitun kautta	
Toisten rauhallinen ja selkeä puhe helpommin ymmärrettävää	
Ammattisanastoa työssä koulutusta enemmän	Ammattisanaston kehittyminen
Opetus kehittänyt ammattisanastoa	
Koulussa opetetaan virallisia termejä	
Töissä ammattisanasto kehittynyt koulutusta paremmin	
Puhetta ja tekstiä korjataan oikeaksi	Suomen kielen oppiminen
Puhe ja käytäntö opettavat	
Suomen kielen opettaja tunneilla mukana	
Kielioppia ja sanoja korjataan	
Numerot, värit, tervehdykset ja sukulaissanat tiedossa ennen opetusta	Suomen kielen kehittyminen
Kielellä pärjää arkisissa asioissa	
Suomessa asuminen auttaa kielellisessä osaamisessa	
Kääntäjän käyttö auttanut	
Kommunikaatio voi tapahtua myös englanniksi tai muulla yhteisellä kielellä	

Alaluokat	Yläluokat
Opetusmenetelmät	Suomen kielen opetus
Suomen kielen oppiminen	
Ammattisanaston kehittyminen	Suomen kielen käytön kehittyminen

Suomen kielen kehittyminen	
Suomen kielen puhuminen ja ymmärtäminen	Suomen kielellä kommunikointi

Miten koulutus lisännyt tietoa potilasturvallisuudesta?

Alkuperäisilmaisu	Pelkistys
Tietosuojakurssi, oppiportti, lääkehoitokurssi, lääkeluvat kunnossa, palapalalta opetus, turvallisuuden painottaminen, työpajat, teoriaopetus, oma- ja potilaan turvallisuus, kysyminen, jos ei tiedä	Tietosuojakurssi
	Oppiportin käyttö
	Lääkehoidon kurssi
	Lääkelupien kunnossa olo
	Opetus kohta kohdalta
	Työpajoissa käyminen
	Asioiden painottaminen
	Oman ja potilaan turvallisuuden ymmärtäminen
Tietojärjestelmien käyttö, paljon uutta tietoa ja tapoja (erot kotimaan ja suomen välillä), työssä uuden oppiminen paremmin, kuin koulussa	Tietojärjestelmien käytön opettelu
	Uusia tietoja ja tapoja kotimaan ja Suomen välillä
	Työssä oppii koulutusta paremmin
Lääkehoidon tärkeys, kaksoistarkastus, potilaan oikeanlainen tunnistaminen, turvallinen siirto, toimintakyvyn arviointi, haittojen minimointi, lainsäädäntö	Lääkehoidon tärkeyden ymmärtäminen
	Kaksoistarkastus
	Potilaan tunnistaminen oikein
	Turvallisen siirron ja tilan ymmärtäminen
	Haittojen mahdollinen minimointi
Lainsäädännön ymmärtäminen	

Pelkistys	Alaluokat
Oman ja potilaan turvallisuuden ymmärtäminen	Turvalliset toimintatavat
Kaksoistarkastus	
Turvallisen siirron ja tilan ymmärtäminen	
Haittojen mahdollinen minimointi	
Potilaan tunnistaminen oikein	
Asioiden kysyminen	

Tietosuojakurssi	Opetusmateriaalit
Oppiportin käyttö	
Lääkehoidon kurssi	
Työpajoissa käyminen	Opetusmenetelmät
Opetus kohta kohdalta	
Asioiden painottaminen	
Työssä oppii koulutusta paremmin	
Lääkelupien kunnossa olo	Tarvittavien tietojen hallinta
Lääkehoidon tärkeyden ymmärtäminen	
Lainsäädännön ymmärtäminen	
Uusia tietoja ja tapoja kotimaan ja Suomen välillä	Maiden erot hoitotoimenpiteissä
Tietojärjestelmien käytön opettelu	Tietotekniikan käyttö

Alaluokat	Yläluokat
Maiden erot hoitotoimenpiteissä	Uusien toimintatapojen sisäistäminen
Opetusmateriaalit	Potilasturvallisuudesta oppiminen
Opetusmenetelmät	
Tarvittavien tietojen hallinta	Tarvittavien tietojen ja taitojen hyödyntäminen
Tietotekniikan käyttö	
Turvalliset toimintatavat	